

**A Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola**

Pedagógiai programja

2015

Tartalom

Bevezetés	4
Az intézmény arculatának megrajzolása, öndefiníciója, küldetése, jövőképe	4
1. Az iskola nevelési programja	6
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	15
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	17
1.6. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	25
1.7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	26
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	28
1.9. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	30
1.10. A felvételi eljárás különös szabályai	30
1.11. Az intézmény Ökoiskola-programja	31
2. Az intézmény helyi tanterve	32
2.1 A választott kerettanterv megnevezése	33
2.2. A választott kerettanterv	33
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	37
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	37
2.5. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:	39
2.6. Mindennapos testnevelés	39
2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	39
2.8. A tanulók értékelése	40
Az iskolában használt félévi bizonyítványok	44
2.9. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya	50
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	51
2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	51

2.12. A tanulmányok alatti vizsgák	52
2.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	54
2.14. Az iskola egészségnevelési elvei	56
2.15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	61
2.16. Az iskola környezeti nevelési elvei	61
2.17. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	64
2.18. Az alapfokú művészeti iskola helyi tanterve	66
2.19. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása	79
2.20. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	80
3. Záró gondolatok	83

Bevezetés

Pedagógiai Programunk a közoktatási intézmény nevelő és oktató munkájának legfontosabb irányító dokumentuma. A Program a következő jogszabályokra épül:

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 17/2013. (III. 1) EMMI rendelet: A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánításról tankönyvtámogatásról valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 73/2013. (III. 8.) Korm. rendelet az egyes oktatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról.

Az intézmény arculatának megrajzolása, öndefiníciója, küldetése, jövőképe

Iskolánk a falu szívében található. 1945-83-ig önálló intézmény volt, több épületben zajlott az oktatás. 1983-93 között a szomszédos községgel, Ürömmel közös fenntartás alatt működött új épületben és a régiiben. 1993-ban a közös intézmény a községekkel egyetemben kettévált, a pilisborosjenői gyerekek újra a községi épületben nyertek elhelyezést. 2003-ban átadásra került egy új épületszárny, így megszűnt a két telephelyen történő tanítás. Az intézmény 13 tantermesre bővült, ebédlő, rajz-zeneterem, természettudományi és számítástechnikai terem épült. Az új szárny esztétikus, jól kapcsolódik a régi épülethez. Ugyanakkor a bővítés további két üteme forráshiány miatt késik, továbbra sincs tornaterem, sem sportudvar, és a tantermek száma kevés. Az intézményi terület szűkösége és a tervezés hibái funkcionális zavarokat okoznak, ezek megoldása még várat magára. Az iskola tíz évvel ezelőtt, mint nyolc évfolyamos általános iskola 126 tanulóval nyitotta meg kapuit. Azóta a tanulólétszám öröndetesen emelkedett. Ez a fejlődés nemcsak az agglomerációs növekedés eredménye, hanem iskolánk színvonalának elismerése is. Ez arra kötelez bennünket is, hogy a jövőben is megőrizzük az intézmény megszerzett jó pozícióját, és lehetőség szerint fogadjuk a körzeten kívüli, bennünket értékeinkért választó családok iskolás gyermekeit. A létszám növekedése mellett meg kívánjuk őrizni a kistéleplési iskola családi jellegét, és azokat a pedagógiai elveket, melyek a személyiségközpontú, egyénre szabott oktatást, nevelést tűzik ki céljukként.

A tanári kar tagjai jól felkészült szakemberek, derűs, baráti légkör kialakítására törekednek, hogy munkájuk a leghatékonyabb lehessen. A nevelés számtalan értelmezéséből az alábbi valljuk magunkénak: **„A nevelés olyan céltudatos, tervszerű, hosszantartó és felelősségteljes tevékenység, amely csak ott lesz hatékony és eredményes, ahol biztosított az a légkör, amelyben gyerek, pedagógus és szülő jól érzi magát.”**. Alapvető törekvésünk állni a versenyt a főváros kínálta lehetőségekkel, helyben biztosítani a színvonalas oktatást, hogy a gyerekek minél később kényszerüljenek bejárásra, ugyanakkor felkészíteni őket arra, hogy sikeresen folytathassák tanulmányaikat Budapest széleskörű választást biztosító középiskolaiban. Ezért iskolánk minden évfolyamon biztosítja az átjárhatóságot.

Az iskola jellegzetessége a német nemzetiségi nyelv tanítása. Ez régi hagyománya az iskolának, hiszen a községben sváb kisebbség él, amely támogatta a nemzetiségi nyelv oktatásának bevezetését /1971/. A jól megalapozott, középfokú nyelvtudás lehetőséget teremt tanulóink számára, hogy nyelvi tagozatos középiskolákban folytathassák tanulmányaikat, és mielőbb sikeres nyelvvizsgát tehessenek. Másik jellegzetességünk a számítástechnika és informatika széles körű oktatása, illetve a számítógép egyre bővülő felhasználása más tantárgyak oktatásában. Tantestületünk nagy része igyekszik oktató-nevelő munkája során kihasználni az ebben rejlő lehetőségeket /művészettörténeti saját oktatóprogram, szemléltetés, felzárkóztatás

egyénre szabott feladatsorokkal, nyelvi oktatóprogramok használata, stb.../. Az iskola épületében korábban hangszeres magán zeneiskola működött. 2003-ban a fenntartó kibővítette az iskola profilját, és a korábbi zeneoktatást folytatandó alapfokú művészeti oktatást indított be. A 110 növendék többsége iskolánk tanulói közül kerül ki. A művészeti oktatás a délutáni hasznos időtöltést, a sokoldalú személyiségfejlesztést, közösségformálást és a kultúra megszerettetését is szolgálja. Intézményünk a 2003/2004-es tanévtől a korábban függetlenül működő zeneiskolai oktatást az intézmény keretein belül, zenei tagozat létrehozásával alapfokú művészeti iskolaként látja el. Az alapfokú művészeti oktatás további lehetőségeit a kezdeti időszak után, a tapasztalatok birtokában tudjuk felvállalni. Addig is fontos kiegészítése az iskolában folyó oktatásnak és nevelésnek, hozzájárul pedagógiai céljaink megvalósításához, a tanulók személyiségfejlesztéséhez, intézményünk színvonalának és elfogadottságának emeléséhez. Számos alkalom adódik ennek kifejezésére, rendezvények, közös kulturális élmények, zenei tábor, nyitott művészeti programok szervezése az iskola összes tanulója részére, községi kulturális programok, fellépések, külső kapcsolatok más művészeti iskolákkal, versenyek.

Keressük a további érintkezési pontokat az összehangoltabb, egymást támogató szakmai munkában, nemcsak a kultúra, hanem a nevelés területén is.

Tanulóinknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni, mert valljuk, hogy csak a sokoldalú emberek állják meg helyüket az életben, csak a stabil tudásra lehet a későbbiekben építkezni. Az élethosszig tartó tanuláshoz szeretnénk biztos alapokat nyújtani olyan környezet megteremtésével, ahol minden egyes diák a képességei szerinti legtöbbet tudja kihozni magából. Iskolánk szakmai kiválóságra és személyiségfejlesztésre törekszik. Nem tantárgyakat, gyermekeket tanítunk, a legfőbb érték az ember. Társadalmi felelősségünk tudatában mindannyian törekszünk fejlődésre és kiválóságra. A szülőket legfontosabb szövetségesünknek tekintjük törekvéseink közösek.

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai alapelveink:

Vallási-világnézeti semlegesség

Nevelőtestületünk minden tagja és az iskola összes használója köteles tiszteletben tartani tanulóink, szüleik, a kollégák és az iskola bármely dolgozójának vallási, világnézeti szabadságát.

Demokrácia, a hátrányos megkülönböztetés tilalma

Az egyén és a közösség érdekeinek megfelelő szerephez juttatása, demokratikus magatartásra nevelés, mások tiszteletben tartása, tolerancia, szolidaritás. Ennek értelmében érvényesülnie kell az esélyegyenlőségnek. Nevelőtestületünk hangsúlyt fektet az egyéni bánásmódra, a differenciálásra, és annak szem előtt tartására, hogy a személyiség szüntelen fejlődésben van.

A gyermek mindennekfelett álló érdeke

Intézményünknek úgy kell működnie, hogy mindennek előtt a gyermekek érdekeit szolgálja, vegye figyelembe az életkori sajátosságokat, és az azonos életkorú gyermekek különbözőségét. Munkánk során tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségi jogait, érvényesítjük az egyenrangúság elvét.

A nevelés komplex feladat

Az iskola csak akkor tudja megvalósítani feladatát, ha céljait, közvetítendő értékeit és elveit az összes iskolahasználó elfogadja, magáénak érzi, és tevékenyen részt vesz benne. Ilyen értelemben intézményünk hagyományos elvű, ám nyitott intézmény, amely igényt tart a partnerek közreműködésére, figyelembe veszi elvárásait, és próbál megfelelni azoknak. Ugyanakkor elvárja az intézménnyel szembeni lojalitást, programja támogatását.

Célok és feladatok, eljárások, eszközök:

Az oktatás **elsődleges célja**: a helyes értékrend kialakítása, az élet ismeretének, az igazságok felfedezésének és ezeknek a jóra való alkalmazásának tanítása. A tanulás váljon minden gyerek természetes szükségletévé, valljuk, hogy a tanulás tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával kapcsolatban, tanítsa a gyermeket tanulni. Ennek érdekében minden szaktanár fejleszti tanulóink olvasás- és szövegértési technikáját, hogy felkészítsük tanulóinkat az életük végéig tartó tanulásra.

A tanulási esélyegyenlőség megteremtését szolgálja a differenciált tanulásszervezés, ahol felzárkóztatunk és tehetséget gondozunk. A tanulás, akár iskolai, akár nem iskolai keretben történik, nem egyéb, mint a tanuló személyiségében bekövetkező állapotváltozás. Az ideális iskolai tanulás csak akkor lehet igazán eredményes, ha mind a fejlesztők, mind a pedagógusok felismerik a gyermekek önállóságának szerepét a tanulásban, ha a pedagógusok az önálló tanulásra képeseket arányosan terhelni, ha tudják, hogy milyen típusú ismeret, vagy tevékenység, tanulás esetén kell feltétlenül beavatkozniuk, segíteniük. Mind a pedagógus által segített, mind az önálló szándékos iskolai tanulás akkor igazán értékőrző, ha biztosítja a tanulóknak a produktív tanulást. Vagyis lehetővé tesz a feladat- és problémamegoldásokat, a kreativitást, az eredetiséget, a rugalmasságot, a tanulékonyt, a mozgósító tevékenységeket, de emellett arányosan

törekszik a reprodukív tanulás biztosítására is, és ezt ugyancsak feladatmegoldáshoz kötjük. E felismerésre építve arra törekszünk, hogy a gyermekek az elsajátítandó ismereteket, viszonyulásokat is tevékenységgé alakítva, tevékenységbe ágyazva tanulják.

Mindemellett kiemelten figyelünk a következőkre:

Lokálpatrióta, magyarság- és nemzettudatunkat fejlesztjük abban a meggyőződésben, hogy lakóhelyünk, országunk, népünk, nemzetünk nagysága attól függ, hogy mennyiben járul hozzá a közös emberi értékekhez. Fejlesztjük az önismeretet, önakaratot, a tudás és az emberi alkotás iránti érzékenységet. A morál, az esztétikum és a technikai haladás egymást kiegészítő értékeiben gondolkodunk. Valljuk, hogy a tudomány szelleme egyben a jóakarát, a kölcsönös tisztelet és az emberi összetartozás szelleme is, a testi és környezeti kultúra az emberi élet színvonalának nagyon fontos alapja.

Alapozó iskolai funkciókból adódóan elsődleges cél az általános műveltség alapjainak elsajátíttatása 1-8. évfolyamon, hogy olyan gyermekeket engedjünk ki iskolánk falai közül, akik mind tudásban, mind neveltségben sikeresen tudnak helytállni a képességeiknek megfelelő középiskolában.

Munkánk a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja: az alapvető készségek biztos kialakításában, képességek fejlesztésében, tehetséggondozó és felzárkóztató programokban egyaránt. Célunk a tanulókat humánus viselkedésre, tisztességes munkavégzésre, önismeretre nevelni.

A kulturált és egészséges életvitel, egymás megbecsülése, az udvarias viselkedés, a helyes étkezési szokások alkalmazása, a személyes higiénia, a szűkebb környezet tisztán tartása iránti igény kialakítása a tanításon belül és szabadidős programokkal (kirándulások, táborok, szakkörök, színvonalas rendezvények szervezése és látogatása, zenetanulás, egészségnevelés).

A tárgyi-természeti környezettel, a kisebb és nagyobb közösségekkel, nemzetünkkel, a nemzeti kisebbségekkel, a hazával, a hagyományokkal, a vallásokkal és az állammal szembeni helyes beállítódás kialakítása (környezeti és helytörténeti nevelés, népi kultúra, művészetek tanítása, általános emberi jogok gyakorlása).

Alapvető tényező: a minőség nyújtása a nevelő-oktató folyamatban. A beindított folyamatok garanciája *a pedagógus szemléletváltása és minőségi munkája*, melyet csak úgy tud végezni, ha segít minden gyermeknek feltárni saját adottságait, s ezekre építve fejleszti tovább személyiségét, tudását. A pozitív társas viszonyok biztonságot, védettséget jelentenek a gyermek számára, a tiszta szabályok pedig rendet, fegyelmet, a humán értékek tiszteletét. Alkotó embert csak alkotni tudó pedagógus képes nevelni.

Kiemelt feladatok és módszerek a végrehajtásukra:

A tanulás nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem és emlékezet működtetése, tágabb értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, ez alapfeladatunk.

A pedagógusnak ismernie kell a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait, ennek megfelelően kell megválasztania a tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális oktatási módszert.

Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználásra. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni, ezért fontos a kreatív gondolkodás fejlesztése, az alternatívák végiggondolása, a variációk alkalmazása, a különböző nézőpontú megközelítések, a kritikai gondolkodás, az értékelés és érvelés elsajátítása.

Építünk a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre, ezért heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk.

Minden pedagógus feladata, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, elsajátításával kapcsolatban, és tanítsa meg a gyereket tanulni. Azaz ismertesse vele meg az eredményes tanulás módszereit, technikáit, a csoportmunka jellegzetességeit, és segítse az egyéni tanulási módszerek kialakulását.

Az élethosszig tartó tanulás eszközeit adjuk a kezébe: az emlékezet erősítését, az önművelés szokásának kialakítását, az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítását, a célszerű rögzítési módszereket.

A tanulás színtere és eszköze a könyvtár és az informatikai bázis, ezek kiegészítik a hagyományos tantermi oktatást. A tanulók váljanak rendszeres könyvtárhasználókká, sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját. A kommunikációs és narratív képességek fejlesztése minden műveltségi terület és tantárgy feladata. Az anyanyelvi neveléshez kapcsolódva lehetőségei szerint részt kell vegyen benne a tantárgy jellegzetes beszédhelyzeteinek segítségével, a sajátos szóhasználat tudatosításával, a szókincs bővítésével, a szaknyelv és a köznapitól eltérő jelentések tudatosításával. Az írásbeliség mellett a szóbeli kifejezés is helyet kell kapjon.

Az információs és kommunikációs kultúra a megismerést, az eligazodást, a tudást, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálása, felfogása, szelektálása, értékelése, felhasználása, alkotása. Kiemelt feladat, a megismerési képességek fejlesztése.

Kommunikációs kultúránk része az anyanyelv igényes használata, és az idegen nyelvű kultúrák közötti információcseré. Nagy gondot kell fordítani az értő olvasás elsajátítására, a valós vagy virtuális csatornákon keresztül felfogott jelek befogadására, és megválaszolására.

A szocializációhoz szükséges kompetenciák kialakításánál fontos a személyes példamutatás, az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggéseinek tudatosítása, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangja. Közösségi élményekhez kell, juttassuk a tanulókat, tiszteletben tartva az egyéni sajátosságokat. Segítenünk a nehezen beilleszkedőket, az osztályfőnökök közreműködésével. Fejlesztünk kell a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó magatartást.

Nevelési céljaink eléréséhez szükséges, hogy közvetlen partnereinkkel jó kapcsolatokat építsünk ki, melynek alapja a szemléletbeli együttműködés. Ehhez cselekvő együttműködésre is szükség van, be kívánunk kapcsolódni szűkebb és tágabb környezetünk életébe, községünk eseményeiről tájékozódunk és tájékoztatunk, a gyermekeket érintő rendezvényeken önkéntes alapon részt veszünk.

Lehetőséget teremtünk közösségi élmények átélésére, a kritika, az érzelmek és vélemény megfelelő formájú kinyilvánítására, ezek ütköztetésére. A különböző közösségi színtereken és fórumokon modellezzük a társadalmi élethelyzeteket. Ezzel is segítjük a pályaeorientációt, a hivatástudat kialakulását, előkészítjük a pályaválasztási döntést.

A test és lélek harmonikus fejlesztését a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra és koordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció megtanításával érjük el.

Az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben, melynek célja a testi-lelki, szociális harmóniát megteremtő egészséges életvitel kialakítása, a felkészülés a környezet egészséget veszélyeztető hatásainak kivédésére, az egészséges életmód megszerettetése. A pozitív értékek hangsúlyozásával, az egyén választási lehetőségének tudatosításával és őszinte felvilágosítással küzdünk a drog, az alkohol és egyéb szenvedélybetegségek ellen. Olyan barátságos, otthonos környezet, nyugodt, kiegyensúlyozott légkört szükséges kialakítanunk, ahol minden gyermek biztonságban és otthon érezheti magát.

Környezeti nevelési gyakorlatunkban egyaránt legyen jelen a társadalmi és a természettudományi megközelítés. Mutassunk rá arra, hogy a környezeti problémák helyi, lokális gondként mutatkoznak meg az elszenvedők számára, de összefüggéseikben, a bioszféra egységes volta következtében globálisak, az egész Földet érinthetik. Készítsük fel tanítványainkat arra, hogyha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő terméket, technológiát részesítsék előnyben. A környezettudatos magatartás, életvitel kialakítása a feladatunk, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására. Mindez úgy valósul meg, ha figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére, ha megismerik azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon

ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Napjainkat egyaránt jellemzi a kulturális, politikai és gazdasági életet az integráció és a differenciálódás. Iskolánk törekszik arra, hogy ennek értelmében közvetlenül is részt vegyen a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika eszmerendszeréről. Mint uniós polgárok törekedjenek az idegen. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb eredményeit.

Elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait. Mélyedjenek el a kiemelkedő történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének tanulmányozásában. Ismerjék meg hazánk földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapjait. Sajatítsák el azokat az ismereteket, és gyakorolják azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ápolják tevékenyen népi hagyományainkat a jeles napok és ünnepek megtartásával.

Településünk lakóinak egy része kettős, magyar és német nemzetiségi identitástudattal rendelkezik. Intézményünk feladatának tekinti e kettős kötődés megőrzését. A nemzetiségi kultúra megismerésének és ápolásának gyökerei Németországba vezetnek, így a nyelv és a kulturális identitás megőrzése összefonódik a német nyelvterülettel való kapcsolattartással. Ennek számos formáját /levelezés, csere utak, nyelvgyakorlat, anyanyelvi oktató/ a jövőben is meg szeretnénk őrizni. Munkánk során a kisebbségi önkormányzattal együtt kívánunk működni.

„Akkor jó a tanítás, ha az ember úgy is tesz, ahogy beszél.”

/ Szent Ignác /

Német nemzetiségi oktatás

Intézményünk német nyelvet oktató általános iskola. Ennek értelmében feladata, hogy a nemzetiségi nyelvoktatás tanterve alapján megvalósítsa az oktatás céljait: a nyelv megtanítását, a népismeret témaköreinek feldolgozásával a nemzetiségi kultúra megismerését és ápolását, a német nyelv és irodalom, a német művészet nagyjainak kiemelkedő alkotásainak megismerését.

A nyelvi oktatás fő célja, hogy a tanuló a mindennapi élet alapvető helyzeteiben képes legyen német nyelvi kommunikációra, ne csak szóban, hanem írásban is. Minden nyelvi készséget (olvasás, fogalmazás, beszéd, fordítás, tolmácsolás) egyaránt fejleszteni kívánunk.

További cél, hogy a nyelvtanulás ébressze fel a gyerekekben az érdeklődést a nemzetiség történelmének, kultúrájának, hagyományainak, szokásainak megismerése iránt. Segítse az önismeret kialakulását, a német nyelven történő önkifejezés járuljon hozzá személyiségük gazdagodásához, és ahhoz, hogy jobban el tudják magukat helyezni az európai kultúrában, ismerjék meg a kisebbségi jogokat, a kisebbségi lét alapelveit az Európai Unió viszonylatában is.

A nyelvoktatás évfolyamonként heti 5 órában, a lehetőség szerint csoportbontásban történik 1-8-ig. A csoportba sorolás elve a szaktanárok véleménye alapján, vagy vegyes, vagy minőségi bontás lehetséges, ez esetben szintfelmérést végzünk. Minden csoportnál biztosítjuk az átjárhatóságot.

A német népismeret 6. óráként jelenik meg a 2013-14-es tanévtől. Évente egyszer projektnap keretében ismerkednek a tanulók a helyi hagyományokkal, a tanórán kívüli lehetőségekkel: kapcsolódás a helyi kisebbségi rendezvényekhez, szereplések, tantárgyi vetélkedő és levelezős nyelvi versenyek, a néptánc oktatás órakeretében német táncok tanítása, nyelvi tábor, cserekapcsolat ápolása, külföldi utazás, (önköltséges alapon) német szavalóverseny. Mindezek az életkori sajátosságok figyelembevételével, a lehetőség szerint minél több tanuló részvételével zajlanak. A feldolgozandó népismereti tananyag évfolyamonként 36 tanórai anyagnak felel meg.

A német hagyományok szerint megünnepeljük a Martinstag-ot lámpás vonulással, és minden ünnepnél, jeles napnál a német kultúrkör elemeit is felhasználjuk, a hagyományok továbbélését szorgalmazzuk.

Munkánkban támaszkodunk a helyi hagyományok őrzőire és a kisebbségi önkormányzatra is. A helytörténet a tananyag kiegészítő része, főként a falu múltjára, történetére, megmaradt emlékeire vonatkozó ismeretanyag. Elsajátítása nemcsak tanórai keretek között történik /séta, múzeumlátogatás, dramatikus játék, házi dolgozat, fotókiállítás, helytörténeti vetélkedő/. A helyi kultúra megismeréséhez a Német Nemzetiségi Tájházban rendezett állandó és időszakos kiállítások látogatása is segíti tanulóinkat.

Művészeti oktatás

Mindannyian hiszünk, és képviselünk olyan alapvető pedagógiai elveket, mint:

- a zene embernevelő, értékközvetítő szerepe, hatása,
- a tanuló személyiségének kibontakoztatása,
- a foglalkozás során az egyéni képességek figyelembevétele, fejlesztése
- példaadással való nevelés.

Munkánk során ezeket figyelembe véve törekszünk arra, hogy a hangszeres tudás elsajátítása mellett, a hozzánk járó gyerekek egész személyiségét fejlesszük. Nyissuk ki szemüket a művészetekre, teremtsünk olyan közeget, ahol a komolyzene szeretete természetes, értékes tulajdonság.

Munkánk középpontjában két dolog áll:

- a gyermek személyiségének a fejlesztése a zenén keresztül
- értékközvetítés.

Ennek a két célnak az eléréséért tevékenykedünk. A mikéntjére sok lehetőség adódik, amely függ a tantestület, a tanulók összetételétől, és bizonyos mértékig az anyagi lehetőségektől. A célok azonban világosak, melyek mentén tevékenykedni kívánunk.

A zeneművészeti oktatás célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, hangszeres oktatással, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá egy sokoldalú zeneileg (is) művelt, érett, kreatív személyiség kialakításához. Ennek megfelelően a zenei művészeti nevelés pedagógiai programja és helyi tanterve felépítés szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint tanuló központú.

Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt. Ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának. Tudatosan és radikálisan csökkenteni akarjuk a tanulókat érő kudarcélmények számát. A sikerélményen keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek.

Arra törekszünk, hogy zeneiskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésben.

Biztosítani kívánjuk részükre a teret, ahol gyakorolhatják és fejleszthetik képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

Zeneiskolánkban az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A zeneiskolában folyó képzés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, fogékonyság alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző műfajok (zenei) sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Az esélyegyenlőség biztosítása mind mikro-, mind makroszinten. Az indulási hátrányok csökkentése, és a zenei pályára történő felkészítés szerepe az egyéni és csoportos órák keretében.

Általános nevelési, pedagógiai célok, elvárások

- Minden munka végzésénél ismernünk kell a célt, mert ez meghatározza egész tevékenységünket.
- Növendékeinket képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell elvezetni.
- A hangszeres óráknak művészi légköre kell hogy legyen. (A mi esetünkben ez a muzsika)
- Az elszürkülés ellen újabb és újabb zenei élmény, töltődés megszerzésével lehet védekezni.
- Mindenkinek törekednie kell a továbbfejlődésre, mert aki nem fejlődik, az visszafejlődik.
- A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell keresnünk.
- Hangszertanításunkban mindig a végcélből kell levezetni a kiindulópontot.
- A zeneiskolai növendék olyan önálló lény, aki kibontakozóban lévő egyéniséggel, sajátos érzelmi étellel, fantáziával, öntudattal, önérzettel rendelkezik.
- Ha munkánkat eredményesen akarjuk végezni, akkor növendékeinket aktivizálni kell, el kell érniük azt, hogy ő maga is akarja azt, amit mi akarunk.
- Munkánk eredményeképpen siker, balsiker vagy kudarc is születik. Az első kettő ösztönző élménnyé válhat, de az utolsó inkább csak rombol.
- Zenetanításunk jellemformálás nélkül elképzelhetetlen, melyhez alapvetően szükséges a növendékek bizalmának megnyerése. (Bizalmat általában az iránt érzünk, akiről tudjuk, hogy javunkat akarja, akit érdekel sorsunk, aki mindenre keres megoldást, és szakmai vonatkozásban teljes biztonsággal vezet)
- Számunkra elsődleges kell, hogy legyen a munkára nevelés, amelynek tervszerűen kell történnie.
- Minden törekvésünk hiábavaló, ha a szülőkkel való jó kapcsolatot nem tudjuk kialakítani.
- A legtehetségesebb növendékeknél, ki kell bontakoztatnunk azokat az adottságokat, amelyekkel rendelkeznek. (szorgalom, ambíció, akaraterő, emlékezőképesség, önbizalom, jó alkat, jó hallás, ritmusérzék stb.)
- Nagyon gondosan kell előkészíteni növendékeinket szakmai és pedagógiai szempontból az egyes szereplésekre is.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Mentálhigiéné

Az iskola feladatai közül egyre jelentősebbé válik a személyiség- és lelki egészség fejlesztése. Módszereink közül külön figyelmet kell fordítani azokra, amelyek fejlesztik a kommunikációs készséget, döntés készséget, konfliktus megoldási készséget. Fejlesztünk kell az érzelmek, indulatok kezelésének elfogadott módzatait. Ennek érdekében szélesíteni kell nevelői eszköztárunkat, gyakrabban alkalmazni a csoportépítést, személyiségfejlesztést célzó gyakorlatokat.

Az egyes életkori szakaszokhoz kapcsolódó jellemzők

6- 8 év

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba hatalmas tudásszomjjal. Ebben a korban a gyermekek kapcsolatait erősen meghatározzák a számukra fontos személyekhez való kötődésük. A problémák tanulási nehézségekben és beilleszkedési zavarokban, magatartásproblémákban nyilvánulhatnak meg, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a preventív vagy korrekciós feladatokra. Fontosnak tartjuk ebben a szakaszban a szakszerű szűrővizsgálatot, mely segít a dyslexiás, dysgráfiás és dyscalculiás zavarokkal küzdő gyerekek korai felismerésében.

Feladataink

Az iskolába belépő tanulók mind teljesebb megismerése, hogy az egyénre szabott legmegfelelőbb módszerekkel segítsük iskolai élete kezdeti szakaszában. A sajátos nevelési igényű tanulók minél korábbi felismerése, ha szükséges, speciális szakemberek, módszerek minél előbbi megkeresése. Olyan tevékenységek változatos alkalmazása, melyek során minden tanulónak alkalma nyílik saját, eltérő személyisége kibontakoztatására.

Eszközeink

Már az iskolába érkezés előtt látogatás az óvodában, több alkalommal és különböző helyzetekben megfigyelése a leendő iskolásoknak. Beszélgetés az óvónőkkel, tapasztalataik felhasználása. Az iskolaérettségi szakvélemények tanulmányozása. Óvodai szülőértekezleten való részvétel, kapcsolatfelvétel a szülőkkel. Óvodások látogatása az iskolában, közös óra, a leendő tanítóval való ismerkedés, az elsősök ajándékkészítése az óvodások számára.

Az új elsősök megkülönböztetett figyelemmel való fogadása, az osztályterem szülőkkel közös berendezése, alakítása. Szeptembertől logopédiai szűrés, felmérések.

A beszoktatás időszakában a szülőkkel való szinte napi kapcsolat. A személyiségfejlesztő feladatok előtérbe helyezése a tanítás során.

9-11 év

Erre a korra a beilleszkedési nehézségek nagy része már megoldódik. Elkezdődik egy önállósulási törekvés, és egyre nagyobb szerepe lesz a társas kapcsolatoknak, a közösségnek.

A személyiség formálásában itt nagyon nagy szerepe van az iskolának, hogy a kortárskapcsolatokat a megfelelő módon irányítani tudja.

Feladataink

A személyiség és közösség fejlesztés egyaránt fontos, párhuzamosan jelenlévő feladat. Ugyanakkor a tágabb közösség, a társadalomba való beilleszkedés, az egyénnek a világban elfoglalt helye is ebben az életkorban lesz kérdés, ennek formálása a feladatunk.

Eszközeink

Az iskola nagyobb közösségének programjaiban való egyre aktívabb részvétel (tanulmányi versenyek, rendezvények...)

12-14 év

Ez a legkritikusabb időszak, a legtöbb magatartási probléma ekkor jelentkezik, a kamaszkor sajátosságai miatt. A lázadás, a mindent megkérdőjelezés időszaka ez, amikor a személyiség önmagával is küzd, az egyéniség helyet keres, és óriási jelentőségre tesz szert a kamaszok életében. A tekintély, a szülők és tanárok véleménye mellé, sőt, elé a kortársak elfogadó vagy elutasító véleménye kerül.

Feladataink

A tekintélyelvűség helyett a partneri viszony kialakítása. Az egyén törekvései mellett a társadalmi és intézményi normák következetes betartatása, a korrekt partneri viszonyra való törekvés erősítése, a jogok és kötelességek kölcsönös elfogadásának és tiszteletének szükségességét hangsúlyozva. Az osztály, mint közösség nem feltétlenül és mindenáron való színtere a tanulóknak – el kell fogadni az iskolán kívüli és magánéleti kapcsolatokat, kötődéseket, de arra törekszünk, hogy a többség érdeke és akarata érvényesüljön, és ezt az egyén önként, saját döntéseként el tudja fogadni.

Eszközeink

Az osztályfőnöki órákon a vita, a tartalmas beszélgetés vagy érdekütköztetés kulturált formáinak és légkörének kialakítása. Személyes problémákra való nyitottság, nemcsak az osztályfőnök, hanem bármely nevelő részéről, akit a tanuló bizalmába fogad. A deviáns viselkedés határozott elutasítása, a társadalmi tolerancia szükségességének, a világ problémáinak, kérdéseinek bemutatása a kultuszfilmek, művek segítségével, nem mindig osztályszinten, hanem a csoportok vagy akár egyének szintjén is. A pályaválasztás, továbbtanulás kérdésének egyénre szabott, odafigyelő segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos általános teendőinket az alábbi pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk

A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok

- a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
- a személyiség szüntelen fejlődésének feltételezése

Az egészséges életmódra nevelés területén

- az egészséges, pozitív életmód ismérveinek megismertetése
- a tanulói önértékelés rendszeressé válása

Az értelem kiművelése területén

- a megismerési vágy fejlesztése
- a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása
- a tanulás, mint élethosszig tartó folyamat igényének kialakítása

Az iskolába járó gyermek fő tevékenységformája a tanulás, így elsősorban ebben, valamint egyéb iskolai és iskolán kívüli tevékenységeiben tükröződnek képességei, jellemvonásai, személyiségének egyéb tulajdonságai. Ezért a tanuló személyiségének megismerésében, fejlesztésében az osztályban és iskolában tanító valamennyi nevelőnek együtt kell működnie. Jó kapcsolatot kell kialakítani a szülőkkel, a családokkal, az iskola közvetlen és közvetett partnereivel.

A tanórán kívüli tevékenységeknek igen fontos szerepük van a személyiség fejlesztésében. Ezekben a foglalkozásokon (sport, nyelvoktatás, szakkörök, zenetanulás) a tanulók más-más képességeinek, tulajdonságainak megismerésére és fejlesztésére eltérő lehetőségek kínálkoznak. Törekszünk a tanórán kívüli foglalkozások bővítésére, s arra, hogy tanulóinkat minél szélesebb körben vonjuk be ezekbe a foglalkozásokba. Támogatjuk az iskolán kívül szervezett, a gyermekek neveléséhez hozzájáruló programokat, nyitottak vagyunk ezek iránt, partneri kapcsolatra törekszünk.

A személyiségfejlesztés eredményességét a következő kritériumok alapján írhatjuk le:

- a tolerancia-szint emelkedése
- szilárdabb, pozitív értékrend
- reális önértékelés
- az önbizalom növekedése
- közeli és távlati célok megléte
- a frusztráció tűrési képesség javulása
- a konfliktuselkerülő, - megoldó képesség fejlődése
- az érzelmi intelligencia emelkedése
- képességeinek megfelelően tud teljesíteni
- magasabb szinten szocializálódik, jobban be tud illeszkedni a közösségbe

Ezeket a változásokat valamennyire mérni tudjuk különböző tesztekkel és kérdőívekkel (pl. szociometriai kérdőív).

1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés célja

Az egyén és társadalom közötti kapcsolat létrehozása, e kapcsolat minőségének javítása. A tanulót szociálisan meghatározott, mégis autonóm személyiséggé kell nevelni.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amelyben a különböző tulajdonságokkal rendelkező egyének képessé válnak arra, hogy egymás elfogadásával és a szokásrend betartásával közösséggé kovácsolódjanak.

Közösségi formák:

- nevelőtestület
- munkaközösségek
- tanulói osztályközösség
- szülői közösség (SZMK)
- diákönkormányzat (DÖK)

A közösségformálás eszközei:

- közös iskolai célok tudatosítása
- közösségi tevékenységek
- közös értékrend, házirend
- hagyományok (ünnepek, iskolai díjak)
- a tanulói közösség partnerként kezelése
- a megfelelő információáramlás biztosítása
- A fejlesztés lehetőségei a különböző közösségi formáknál:

a nevelőtestületben

- felnőtt karácsony
- kirándulás
- teadélutánok
- pedagógusnap
- tanév végi búcsúzás
- a névnapok köszöntése
- alkotódélutánok

a tanulóközösségben:

- tanulmányi és egyéb kirándulások
- Edei nap
- Városismereti nap
- táborok
- sportrendezvények
- kulturális rendezvények
- tanulmányi versenyek
- pályázatok
- iskolán kívüli programok
- Iskolagála
- koncertek
- kiállítások rendezése
- vetélkedők
- az óvodákkal való kapcsolattartás (fogadásuk, hospitálás)
- Mikulás
- Luca-napi kirakodóvásár
- Karácsony
- Farsang
- Anyák napja
- Gyermeknap
- a Kihívás Napja
- Ünnepek
- Népi szokások (lucázás, kiszézés)
- Vásárok

az SZMK-ban:

- meghívás az iskolai programokra
- közös kirándulás, múzeum-, színházlátogatás
- „társadalmi munka”
- „angyalkodás” az adventi időszakban

a DÖK-ben

- Évkönyv szerkesztése
- házi pályázatok és kiállítások zsűrizésébe való bevonásuk
- szerepvállalás az ünnepélyeken
- a harmonikus együttműködés megteremtése, különböző feladatokban
- az osztályközösség programjainak megszervezésében való aktív részvétel
- önálló rendezvények szervezése
- tanfolyamok, előadások szervezése
- beszélgetések.
- A DÖK nap szervezése
- Papírgyűjtés szervezése

A közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák
- a tanórán kívüli foglalkozások
- a diák-önkormányzati munka
- a szabadidős tevékenységek

Tantárgyi keretek között

- A hon- és népismereti nevelés /német, magyar irodalom, történelem, földrajz, néptánc/
- Más kultúrák, szokások tolerálására, értelmezésére, befogadására való nevelés /osztályfőnöki órák, szakórák/
- Embertársaink iránti tolerancia, szociális érzékenységre nevelés, különös tekintettel a másság, az elesettek, betegek, sérültek és fogyatékos embertársaink iránt. (osztályfőnöki órák, tanórák, erkölcsstan)
- Környezetünk iránti felelősségre nevelés (osztályfőnöki órák, környezetismeret, technika, szakkörök)
- A kommunikációs kultúra ismerete, az információk közötti eligazodás (informatika, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki órák, történelem).

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink során arra törekszünk, hogy tanulóink ismerjék meg a társas együttélés azon szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban alakuljon ki a bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a társadalmi környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel való kapcsolattartás során a tárgyalásokon a diákönkormányzat elnöke képviseli, segítő tanár közreműködésével, aki a kibővített iskolavezetés tagja.

A diákönkormányzat kiemelt feladatot kap a tanulók közösségi nevelésében, az iskolai házirend elkészítésében, az európai közéleti normák elfogadtatásában, a demokrácia, önrendelkezés, szociális felelősség tanulásában, kialakításában.

1.4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,

- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánk tanulói, egy-egy képességterületen, vagy egyszerre több területen is kiemelkedő teljesítményt nyújthatnak. Ők a tehetséges gyermekek, így lehetőségünk van kiemelten foglalkozni velük, akik számára biztosítjuk a tanórákon (differenciált foglalkoztatás keretében), és azokon kívül is (szakkörök, versenyfelkészítő foglalkozások, versenyek), hogy meglévő adottságaikat minél szélesebb körben és intenzitással működtethessék, fejleszthessék tovább érdeklődésüknek, valamint motivációjuknak megfelelően. Szükség esetén segítünk a szülőknek olyan intézményt találni – továbbtanulás, gazdagító programok megismerése céljából –, amelyben hasonló gyermekek között tevékenykedhet. Ugyanakkor figyelemmel kísérjük a tehetséges tanuló személyiségfejlődését is, a szülőkkel konzultálva, igyekszünk szakember bevonásával az egyéniségéből adódó esetleges problémákon segíteni. 2012-től tagja vagyunk a Tehetségpont hálózatnak.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanórákon és a tanítási órákon kívül is minél több lehetőséget kapjanak gyermekeink képességeik sokoldalú kibontakoztatására, hiszen meggyőződésünk, hogy a legjobb diagnosztika a tehetséggondozás. Mindennek figyelembevételével tudatosan tervezzük azokat az alkalmakat, amelyekkor a tanítási órákat nem az iskolaépületben, hanem külső helyszíneken tarthatjuk (Projektnapok).

Kognitív oldalon a gyermekeket ösztönözzük

- az önálló, önirányított tanulásra,
- tapasztalatcserére a problémák megoldásánál,
- hatékony tanulási készség kialakítására,
- magasabb kognitív szinten való munkára.

Affektív téren bátorítjuk

- az elmélkedésre,
- kérdésfeltevésre,
- kockázatvállalásra.

Szociális területen erősítjük

- az együttműködés és a tolerancia képességét,
- a vezető szerepének elfogadását,
- a társas kapcsolatok hatékony működtetését.

Ily módon lehetővé válik a kulcskompetenciák széleskörű továbbfejlesztése.

Mindezeknek megfelelően **a tanórán** gyermekek képességeihez igazodva változatos munkaformákat és módszereket alkalmazunk (önálló, csoportos, páros tevékenységi formák, differenciált feladatok). Önálló kutatómunkákkal, tanulói kiselőadásokkal ösztönözzük önképzésüket, fejlesztjük kommunikációs képességüket. Nagy hangsúlyt fektetünk motivációs bázisuk gazdagítására, erősítésére, a gondolkodási és problémamegoldó képességük fejlesztésére, bátorítjuk, segítjük kreativitásuk kibontakoztatását. Az adott életkornak megfelelő játékos tanulás, a projekt módszer alkalmazása örömtelivé, színessé teszik az órai munkát.

A tanítási órán kívül is biztosítjuk tanulóink számára a tehetségük kibontakoztatását. Tehetséggondozó programjaink minden gyermek számára nyitottak, közülük egyéni érdeklődésük és motivációjuk alapján választhatnak, a finanszírozás a törvényi szabályozásoknak megfelelően történik.

Tehetségfejlesztés a tanítási órán kívül

Tervezett szakkörök:

- természetbúvár,
- néptánc,
- elsősegélynyújtás,
- matematika,
- kézműves,
- felvételi előkészítő,

- sakk.

Tömegsport

A mindennapos testedzés követelményének megfelelően szűkös körülményeink ellenére igyekszünk többféle mozgáslehetőséget biztosítani. A következő szabadidős sporttevékenységek gyakorlására van mód: labdarúgás, kézilabda, asztalitenisz, kosárlabda, streetball, méta.

Úszás

Testnevelés óra keretében a 4. és az 5. osztályosok járnak úszni, kétszer félévet.

1-4. osztályosaink (igény szerint a felső tagozatosak is) szervezett, önköltséges úszásfoglalkozáson vehetnek részt.

Vetélkedők, versenyek: Tehetséges tanulóinkat motiváljuk és felkészítjük a különböző tanulmányi és tehetségkutató versenyekre.

A Zrínyi Ilona matematika, a Herman Ottó biológia, a Kaán Károly környezetvédelmi, a Kazinczy szép kiejtési, az elsősegélynyújtó, az anyanyelvi és a német vers- és prózamondó versenyek, a mesevetélkedő, a mesemondó, a népdaléneklési, valamint a német nyelvtan versenyek iskolai szintű megrendezése és a területi megmérettetéseken való részvétel évek óta hagyomány iskolánkban. A területi és megyei versenyekre továbbjutók nevezési díját a mindenkorai költségvetés lehetőségei szerint biztosítjuk. **A zenei tagozat** különböző tanszakainak tehetséges hallgatói is indulnak zenei versenyeken.

A levelező versenyek kiírásait figyelemmel kísérjük, amelyet szakmailag elfogadhatónak tartunk, azt közvetítjük tanulóink számára, ösztönözzük egyéni részvételüket.

Házi versenyeket is szervezünk rajzból, mesemondásból, matematikából, énekből, különböző sportágakban, amelyeken, az esélyegyenlőség alapján bárki részt vehet.

Ismeretszerző kirándulások (tanulmányi céllal, csak önköltséges szervezéssel) Hazánk megismerése és az ismeretek gyarapítása érdekében, az őszi és a tavaszi hónapokban szervezett kirándulásokat, túrákat. A részvétel önkéntes.

Angol

A második nyelv iránt érdeklődő tanulóink felső tagozaton választhatják, választható óráként.

Szabadidős foglalkozások (önköltséges szervezésben)

A lehetőségektől függően évente legalább egy alkalommal színházba, múzeumba; a zenei tagozaton hangversenyre, illetve operalátogatást szervezünk tanítványainkat.

Napközi, tanulószoba

Az alsó, illetve felső tagozatosok a tanítási órákra való eredményesebb felkészülés érdekében igényelhetik ezt az ellátást.

Iskolai könyvtár (Internet):

A tanuló önálló ismeretszerzését, kutató és gyűjtőmunkáját elősegítő szándékkal.

Táborainkat az igények és a lehetőségek függvényében önköltséggel szervezzük:

- környezetvédő tábor
- német nyelvgyakorló tábor
- zenei tábor
- sí tábor
- sportági tábor
- szünidei nyári tábor

Felvételi előkészítő (igényeknek megfelelően, az egyéb pedagógiai feladatellátás terhére magyar és matematika tantárgyakból a nyolcadikosok számára lehetőségként kínáljuk).

Tehetséges diákjaink lehetőségei

- A közösségformálás iskolai színterein számos lehetőséget kapnak diákjaink kibontakozásukra.
- Ösztönözzük a gyerekeket különböző pályázatokon való részvételre.
- Bátorítjuk és segítjük diákjainkat a tehetséggondozó versenyeken való részvételre.

- Nagy számban szerepeltetjük a gyerekek munkáit a manuális és művészeti értékeket igénylő pályázatokon.
- Tanulóink iskolai és iskolán kívüli eredményeit számon tartjuk, megjelentetjük az iskolai információs fórumokon.(honlap)
- Felhívjuk a szülők figyelmét, ha gyermekükben különleges képességet fedeztünk fel.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén: egyéni tervkészítés, megmérés, kockázat felvállalása (versenyek).
- Digitális kompetencia területén: önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés).
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén: a közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus-megoldási készség).
- Önálló tanulás: a saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében

- A lehetőségek függvényében tanulmányi és tehetséggondozó versenyeken való részvétel.
- A versenyek legfontosabb eleme a felkészítés kics csoportban vagy egyénileg.
- A versenyzés etikájának megtanítása.
- Fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre.
- Önálló kiselőadások szakórákon, szakkörön.
- Bízató értékelés.
- Differenciált feladatok (órai munka, házi feladatok).
- A könyvtári lehetőségek széleskörű alkalmazása.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységekkel kívánjuk segíteni (pályázati lehetőségek kihasználásával is)

- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése
- A tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés
- Csoportbontások (német)
- Második idegen nyelv tanulása (angol)
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Iskolai sportkör
- Szakkörök
- Sportversenyek
- Vetélkedők, versenyek szervezése, részvétel az egyéb versenyeken (szaktárgyi, sport, kulturális)
- Szabadidős foglalkozások önköltséges formában (színház és múzeumlátogatások)
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek használata
- Továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal
- A tehetségpont hálózat tagja vagyunk

Tehetséggondozó tevékenységünk hatékonyságának mérése:

- továbbtanulási mutatók 4., 6., 8. évfolyam végén
- a beiratkozási mutatók
- versenyek, pályázatok eredményei

Zenei tehetségkutatás és gondozás

Szemléletünkben, a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő zenei tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása, a mi iskolatípusunk alapfeladata.

Hisszük, hogy a zene nagy hatással van a személyiségre, alakítóan hat a lélekre. Éppen ezért a nevelésben

igen nagy szükség van rá.

A zenei tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

A zenei nehézségek közül megfigyeljük a ritmus- és metrum érzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, mozgáskészségét, muzikalitását. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei tehetségéről. Igazán csak a zenetanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában is tisztában kell lennünk, hogy a gyermek, az ember individuum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

"A tehetséget nem lehet teremteni. A talajt, a lehetőséget lehet teremteni, ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat." (Neuhaus)

Tehetségkutatásunk többlépcsős, szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva tehát a gyerek zeneiskolába való felvételével. Igen fontos, hogy minél hamarabb kiválasztódjanak a tehetségesnek tűnő gyerekek, mert így hamar szakember vezetheti őket tovább. Csak így válhat természetessé, hogy a zenetanulás egyenrangú fontosságúvá váljék a közismereti iskolával.

Feladatok a kiválasztásnál:

- Állandó jó kapcsolat az óvó nőekkel és iskolai énektanárokkal, akik motiválhatják a gyerekeket.
- Hangverseny bemutatók az óvodában, iskolai tanórákon, hangversenyek kicsik számára.
- Előképző-, és hangszeres előképzős csoportokkal való foglalkozás (egy-két év alatt sok minden kiderül, pl.: hangszeres alkalmasság, érettség, stb.)
- A további években is lehet átirányítani más hangszerre (az egyben már gondozás is).
- A tanulási folyamat közben kiemelni a rendkívüli zenei tehetségeket. (B-tagozat: magasabb óraszám, stb.)

A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:

- Legfontosabb a tanár személyisége, tudása, mely a legfőbb motivációs erő.
- Szoros kapcsolattartás a hangszeres és elmélettanárok között
- Tanárképzés, tanári továbbképzés.
- Hangszerek minősége, mennyisége, karbantartása.
- Szaktanácsadói testület (az országban szabályozottan létezik).
- Tanulmányi versenyek, hangszeres, zeneelméleti versenyek, találkozók, fesztiválok, hangversenyek, fórumok, kurzusok, továbbképzések.

A tanári munka értékelése igen fontos része a tehetséggondozásnak. Nélkülük nem működhetne ez a munka! A tanárok továbbképzése is a tehetséggondozás fontos alapkérdése.

Zenei tehetségek csak olyan feltételek mellett bontakozhatnak ki, zenehallgatóvá csak ott válik az ember, ahol a társadalmat áthatja a kulturális értékek, a művészetek, a zene szeretete.

Zenei versenyek, fesztiválok, találkozók pedagógiai funkciója-együttműködés

- A rendezvényekre való felkészülés nagy lendületet ad a növendékeknek. A legkiválóbbaknál (országos döntőbe jutottaknál, helyezetteknel) jóval szélesebb rétegre terjed ki. Mozgósítja az érintett tanszak növendékeit.
- A rendezvények - különösképpen az országos szint - módot adnak a legtehetségesebbek "kiugratására", megismerésükre, pályájuk féltő figyelemmel történő kísérésére. Szereplési rutin, koncentráció, állóképesség megszerzésére teremtenek nagyszerű lehetőséget. A legtehetségesebb

növendékek kiválasztásán, kiemelésén túl lehetőség nyílik a zenei pályán való eredményes előrehaladásuk segítésére.

- A rendezvény haszna, hogy a tanulókat fokozott - felfokozott - teljesítményre serkenti, megerősíti azt a tudatot, hogy eredmény csak komoly munkával érhető el, hogy a zenetanulást nehezítő tényezők (kevés szabadidő, a hangszer minősége, a felkészülés körülményei stb.) leküzdése nemes cél, hogy a felkészülés során befektetett többletmunka mindenképpen nyereség.
- A szakmailag és lelkileg jól felkészített növendékeknek az szerez igazán nagy örömet, ha közönség előtt önmaga legjobb szintjén produkál, ha tudását egy-egy verseny vagy fesztivál nyilvános keretei között megmutathatja.
- A fesztiválok, találkozók - amelyek többnyire a kamarazenélés színterei - a szakma legalapvetőbb tudnivalóinak elsajátítását segítik: a tiszta intonáció, a ritmikai fegyelem, az együttjátszás követelményei, a zenei megformálás, a helyes hangzásarányok megvalósítása, nem utolsósorban a muzsikálás örömeinek, élményének szerezni és adni tudása, és a színpadi szereplés rutinjának megszerzése.
- Az országos zenei rendezvények az érintett terület pedagógusainak módot adnak egy-egy hangszer vagy "műfaj" pedagógiai eredményeinek felmérésére, a rendezvények között megtett út értékelésére, a helyzetelemzés alapján a feladatok kitűzésére. A felkészítő és érdeklődő tanárok részére tehát továbbképzéssel felérő szakmai értékelés, a látottak és hallottak alapján az egész tanszak számára országos továbbképzési lehetőség. Már az országos fórumot megelőző válogatók során az adott zenei intézmény, megye tennivalóit meghatározza, felhívja a figyelmet az iskola, a terület eredményeire, gondjaira.

1.5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógus, feladatköre, hanem minden pedagógus felelőssége. Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhez mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok. A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek részére, a közösségi életbe való beilleszkedést elősegítő foglalkoztatásokat szervezünk, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőségüket** a közösségben. A Nevelési Tanácsadó segítségével, alkalmanként pszichológiai ellátás igényelhető, a problémás esetek megoldásához.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink tanórán belül és tanórán kívül

Tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára. Tanulóinkat nehézségeik figyelembe vételével értékeljük. Fejlesztőpedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet. A logopédiai ellátást a kistérség biztosítja. Szükség esetén, szülő egyetértéssel, további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat. A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat -fejlesztő foglalkozások, tanulás– korrekció, korrepetálás

A fejlesztőpedagógusnak napi kapcsolata van tanulóinkkal, szaktanáraikkal rendszeresen megbeszélik az aktuális problémákat. Kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat. A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában.

A tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája).**

- Rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés.
- Egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, sikerélmény biztosításával.
- Közösség nevelő hatása.

- A kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is lehetőséget adunk a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre.

Iskolánk, a gyenge tanulóit igyekszik a minimum szintre eljuttatni.

Iskolánk a bukás –mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül.** Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Súlyosabb esetben és bizonytalanság felmerülésekor a Pomázi Nevelési Tanácsadó vizsgálatát kérjük, a szakvélemény alapján kapja meg a gyermek a fejlesztés, az értékelést, és az esetleges tantárgyi felmentést. A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, a szakértői vizsgálatok szükségességére felhívjuk a figyelmüket.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

Egyéni foglalkozások

- Egyéni fejlesztő foglalkozások (fejlesztő pedagógus) Az előző tanév eredményeit és a szakértői véleménybe foglalt javaslatokat és az év eleji szűrések eredményeit figyelembe véve, vagy tanulási, beilleszkedési gondok esetén az osztályfőnökökkel és a szülőkkel egyeztetve a rászoruló gyermekek fejlesztő foglalkozásokon vehetnek részt.
- Mozgásfejlesztő torna (gyógytornász) / kistérségi
- Logopédiai foglalkozások (logopédus) / kistérségi
- Korrepetálások (szaktanárok szükség szerint)
- Versenyekre való felkészítések (szaktanárok a versenyekhez igazodva)
- Pszichológus

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és segítse a tanulási nehézséggel küzdő gyerekek felzárkóztatását.

Az iskola minden pedagógusa figyelemmel kíséri a gyerekek tanulmányi munkáját, előmenetelét és az esetlegesen előforduló problémákat jelzi a fejlesztő pedagógusnak, az iskola vezetőjének.

Az alkalmazott módszerek:

- naplók ellenőrzése,
- osztályfőnökök és szaktanárok jelzései,
- problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések,
- felmérések készítése.

A felzárkóztatás első lépése feltárni azokat az okokat, amelyek a tanulót hátrányos helyzetbe juttatták.

Feladatok

A tanulók órai szereplései, a felmérések értékelése vezethet a hiányosságok megállapításához, amelyek a korrekció anyagát képezik. Ezek megmutatják, hogy a pótlást hol kell kezdeni.

A tanulókkal szemben reális követelményeket kell támasztani, erre az osztályfőnökök és a szaktanárok figyelmét is fel kell hívni. Az eredményes felkészítés érdekében egyéni foglalkozást biztosítunk heti két

alkalommal, a tanítási időkeret függvényében. Ugyanez vonatkozik ez arra a tanulóra, aki a követelményeket második vagy további alkalommal nem tudta teljesíteni, évet ismételi.

Személyi és tárgyi feltételek

A logopédiai feladatok ellátása, a kistérségi formában történik.

A gyógytestnevelést, szintén a kistérség támogatásával tudjuk megszervezni.

A felzárkóztatás területei

- Tanítási órákon differenciálással, egyéni bánásmóddal
- Délutáni logopédiai, pszichológiai, fejlesztőpedagógiai foglalkozásokon
- Napközi, tanulószoba
- Szabadidős foglalkozások (sportkör, kirándulás, szakkör)
- A többi gyermekkel egy időben, az osztályban.

A sajátos nevelési igényű tanulót, a törvényi szabályozás és az arra illetékes szakhatóság véleménye alapján, az igazgató, egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből határozat alapján engedélyezi az értékelés, minősítés elengedését.

Ezeknek a tanulónak egyéni, vagy kiscsoportos foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján segítjük a felzárkóztatását.

Kiemelt feladatok diszlexiás és díszgráfiás tanulók oktatása, fejlesztése során

- Pontos diagnózis, vizsgálatok kezdeményezése, végeztetése.
- Testséma biztonságának kialakítása
- Térben és időben való tájékozódás kialakítása
- Vizuomotoros koordináció gyakorlása
- Látás- hallás- mozgás koordinált működésének fejlesztése
- Szükség esetén az olvasás újratanítása
- Fonémahallás fejlesztése
- Olvasás- írás folyamatos fejlesztése
- Idegen nyelv oktatása speciális eszközökkel, szűkített tartalommal, auditív megközelítéssel
- Memoriterek adása
- Méltányos minősítés, értékelés
- Segítő környezet kialakítása, biztosítása

Diszkalkulia esetén

- Testséma kialakítás
- Téri relációk biztonságos kialakítása
- Szerialitás erősítése
- Számfogalmak kialakítása, bővítése
- Az érzékelés, észlelés-figyelem- emlékezet a gondolkodás és a beszéd összehangolt intenzív fejlesztése
- Segítő, kompenzáló eszközök használatának engedélyezése
- Alapműveletek kialakításának képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk

A részképesség zavar (integrált oktatás esetén) tüneteit mutató gyermek különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógus közreműködését igényli..

- A tanulók egyéni terápiás terv alapján kapnak segítséget
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a méltányos számonkérési lehetőségeket, esetleg felmentési lehetőségeket, a gyermek érdekeinek figyelembevételével.
- A rehabilitációs időkeretek maximális és rugalmas kihasználásával biztosíthatók a tanulók egyéni szükségleteihez való igazodás.

A terápiás egyéni fejlesztő programok mellett szükséges a betegségek utáni felzárkóztatás.

A pedagógiai rehabilitáció képességfejlesztő programokkal külön gyakorlással szolgálja az eredményes oktatást.

1.5.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Az óvoda és az iskola közötti átmenet megkönnyítése érdekében a beiratkozott kisiskolásoknak iskolalátogatást szervezünk, ahol megismerkedhetnek leendő osztályfőnökükkel és osztálytermükkel. Iskolánkban minden tanuló azonos tantárgyi program szerint tanul, ezért az osztályok közötti átjárhatóságnak akadályja nincs. A más intézményből érkező diákok beilleszkedését a szülő kérésére türelmi idővel segítjük. Célunk ezzel, hogy elősegítsük a beiratkozott diák számára a hiányok pótlását. Ezen időszak alatt a tanuló munkájának értékelése szóban történik.

Iskolánk tanulói között egyre több a beilleszkedési zavarokkal küszködő tanuló. A problémát a legtöbb esetben az elméleti anyag túlsúlya, a szülői házból hozott más, eltérő értékrend, valamint a kamaszodó gyermekek kezelésének nehézsége okozza. Gyakran a sorozatos kudarc az oka a deviánsviselkedésnek. Ezért azoknak az elméleti tárgyaknak a tanóráin, ahol ez lehetséges, a manuális tevékenységeket előtérbe helyezzük. A tanórákon kívül is igyekszünk olyan lehetőségeket biztosítani, ahol a sikerek kiegyenlítik az esetleges kudarcok hatását / pl. sportban /. Továbbra is alapvetőnek tartjuk a szülői ház és az iskola kapcsolatának erősítését, a problémák megbeszélését.

Munkánkat segíti, az osztályfőnökök és szaktanárok összehangolt tevékenysége, az osztályokban készített szociológiai mérés, amely a közösségi kapcsolatokat deríti fel, kérdőívek és interjúk segítségével megrajzolja a közösség kapcsolati térképét, jelzi a középponti, domináns, mintát mutató tanulók és a leszakadó, marginális személyiségek helyzetét, és igyekszik annak okaira fényt deríteni. Ez a dominancia-térkép nem azonos a tanulmányi eredmények adta rangsorral, amely nem jelenti mindig, egyszersmind az elfogadottságot is. Ha ennek során olyan problémával találkozunk, amelynek megoldása túlmutat az iskola lehetőségein, jelezzük a szülőknek, és szakellátást javasolunk. / Nevelési Tanácsadó, gyermekpszichiátria, Autizmus Kutatóközpont /. A javaslat elfogadása vagy figyelmen kívül hagyása a szülők döntése és felelőssége. A közösséget és magát a gyermeket is veszélyeztető deviancia esetén a Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulunk

Iskolánkban sajnos elég sok gyermek küzd magatartási, beilleszkedési zavarokkal. Célunknak kell tekintenünk ennek okát megkeresni, orvoslást találni problémájukra. A konfliktus megoldatlansága zavart okozhat a fejlődési folyamatokban, önértékelési problémákhoz vezethet, az iskolai normák elutasítását, potenciálisan a társadalmi beilleszkedési zavar kialakulását vonhatja maga után.

Megoldási módok:

Prevenció

- Kapcsolattartás az óvodával (iskolaérettség).
- Szűrővizsgálatok (dyslexia veszélyeztetettségi vizsgálat)
- Mozgásigény kielégítése: az iskolai szabadidős programokba a mozgáslehetőség beiktatása.
- Pozitív magatartási minták bemutatása, megőrzése, negatív minták elutasítása.
- A fejlesztő pedagógus személyre szabott foglalkozásai.
- Differenciált foglalkozás.
- Kis létszámú osztály, vagy csoportbontási igények jelzése a fenntartó felé.

Együttműködés

A családdal:

- szűkebb illetve tágabb értelemben szülők bevonása a megoldásba,
- fogadóórák,
- családlátogatás,
- szülő és pedagógus egységes fellépésének megteremtése.

Az osztályfőnökök és az osztályban tanító tanárok között, illetve az osztálytársakkal:

- okkeresés,

- egységes szemléletmód kialakítása,
- önismereti foglalkozások,
- szituációs játékok,
- egyéni bánásmód,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- társak, osztály bevonása a probléma megoldásába,
- közös programokba való integrálás,
- pozitív tulajdonságok kiemelése,
- következetes pedagógiai magatartás,
- elmarasztalás barátságos, segítő formában.
- Napközi otthon
- Szoros kapcsolat az óvodával, a Pomázi Nevelési Tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal
- Kapcsolat a gyermekvédelmi felelőssel
- Szükség szerint családlátogatások
- Felzárkóztató és fejlesztő látogatások
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

1.6. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az iskolai gyermekvédelem szervezete és működése

- A tantestületi tagok közül megbízott gyermek és ifjúságvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi, ő a gyermek és ifjúságvédelmi munka szervezője és ügyintézője.
- A gyermekvédelmi ügyekben a tantestület tagjai hivatalból vesznek részt.
- Az iskola keretein kívüli ügyintézés csak szolgálati úton történhet. A kimenő iratokat iktatjuk.
- Az iskola dokumentációjában áttekinthetően a mindenkori előírásoknak megfelelően számon kell tartani a gyermekvédelmi eseteket, és kezelésük módját.
- Az iskola hatáskörén kívüli ügyekben a gyámhivatal ad felvilágosítást.

Az iskolai gyermekvédelem célja és feladatai

- Az iskolai gyermekvédelem célja a prevenció, a gyerek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszüntetésében.
- Biztosítsa a gyermeki jogok érvényesülését.
- Védő és óvó intézkedéseket tegyen a rászoruló gyerekek érdekében.
- A szociálisan hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek támogatásához anyagi források felkutatása.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek fokozott figyelemmel kísérése.
- Megkeresni a beavatkozás sikeres formáit.
- Különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban részesülő gyerekekre.
- Kapcsolat kialakítása, tartása külső intézményekkel, jelzőrendszer működtetése.
- Szülőkkel való együttműködés.

Az iskolai gyermekvédelem módszerei

- Egyéni és személyes nevelési hatások.
- Tanácsadás, tájékoztatás, érték közvetítés szülőknek.
- Gyermekvédelmi szempontok érvényesítése az iskolai élet során.

Gyermekvédelmi feladatok az iskolában

- A szülők és a gyerekek tájékoztatása a gyermek és ifjúságvédelmi felelős személyéről

- Nyilvántartások készítése, vezetése a személyiségi jogok védelmével.
- A veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, elemzése.
- Egyeztetés a Gyermekjóléti Szolgálattal.
- A veszélyeztetett gyerekek tanulmányi munkájának figyelemmel kísérése, segítése.
- Szükség esetén környezettanulmány készítése az osztályfőnök közreműködésével.
- Az egészségnevelési Program részeként drog és bűnmegelőzési programok szervezése
- Szülők szemléletformálása, megnyerése, minél többoldalú bevonása.
- Tanácsadás tanulóknak, szülőknek.
- Veszélyeztető okok feltárása
- Együttműködés az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításában közreműködő intézményekkel.
  - Család-és Gyermekvédelmi Szolgálat
  - Fehérkereszt Alapítvány
  - Iskolaorvos
  - Védőnő
  - Óvoda
  - Körzeti megbízott
  - Nevelési Tanácsadó
  - Tanulási Képességet Vizsgáló Intézet
- A gyermekeket veszélyeztető, vagy számukra valamilyen hátrányt jelentő tényezők feltárása (anyagi háttér, mentális okok, morális háttér, válás)

Veszélyeztetettség és hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

E csoporton belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós védelembe vettek.

Veszélyeztetett az a gyermek, aki testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését akadályozó magatartás vagy mulasztás következménye. Szűkebb környezetére jellemző az elhanyagoló nevelés, gondozás, valamint a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény, krónikusan beteg szülő). Számatalan tényező járulhat közre kialakulásában a szülők, a környezet, vagy a gyerek részéről. Tartósan kirívó magatartású gyerekek.

A felderítésben nagy szerepe van a pedagógiai tapasztalatnak, fogékonyságnak, fokozott szociális érzékenységnek a feltárt háttérnek és a jelenségek objektív megítélésének.

A munka során fokozottan figyelemmel kell kísérni és betartani az iratkezelés és a titoktartási kötelezettséget.

1.7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különféle szociális tényezők gátolnak a megfelelő fejlődésben.

Célunk és feladatunk segíteni őket, kiemelten a szociális hátrányban lévőket. Kötelességünk azon hátrányok diszkrét felfedése, melyet a szülő szeméremből eltakar, a gyermek azonban segítségre szorul. Szokásosan előfordul, hogy a szülő szégyelli a hátrányos helyzetet, nem fordul az iskolához, „takarja” a problémát.

Hátrányos helyzetbe kerülhet a gyermek családon belüli és kívüli problémák miatt, iskolaváltás esetén, ill. az iskolán belül. Átmeneti hátrányt okozhat, pl. tartós betegség is, ebben az esetben is segítenünk kell a tanulót.

Családi környezetből eredő hátrányok

- nem megfelelő lakás körülmények,
- alacsony jövedelem,
- iskolázottság hiánya, illetve igénytelenség a szülők részéről,
- rossz családi légkör, elhanyagoló nevelési attitűd.

Iskolai életben kialakuló hátrányok

- távolról bejárás,
- rossz tanár- diák viszony,
- a tanuló perifériás helyzete a közösségben.

Átmeneti hátrányok

- tartós betegség, távollét,
- év közben érkezés.

A segítséget az iskola az adott évi helyzetfelmérés alapján határozza meg, a hátrányok fajtái és a lehetőségek szerint.

A szociális hátrányokat a következőkkel enyhítjük

- Tevékenységi formák: napközi, tanulószoba felzárkóztató programok, középiskolai előkészítő,
- Pályaorientáció, tájékoztató a támogatási lehetőségekről.
- Év közben érkező tanulók beilleszkedésének segítése.
- Tartós betegség utáni felzárkóztatás.
- Támogatási formák: tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmények, táborozási támogatás, rendszeres, ill. eseti segélyek kezdeményezése, stb.
- Drog prevenció.
- Kapcsolattartás a hatóságokkal, társintézményekkel.
- Pályázatok.

Mindezek mellett szülői értekezleten, fogadóórákon, tájékoztatást adunk a szülőknek a szociális juttatások lehetőségeiről.

Felhívjuk a szülők figyelmét a napközis ellátás igénybevételére, a tankönyvtámogatásra, étkezési kedvezményre és egyéb lehetőségekre.

A szociális hátrányok enyhítését, a gyermekvédelmi felelős, illetve az osztályfőnök végzi, a tankönyvfelelőssel és a nevelőtestülettel való együttműködésben.

Támogatások, anyagi természetű hátrányok enyhítésével

Tankönyvtámogatás: A törvényi támogatás minden tanuló számára igényelhető, ezen felül az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi felelős javaslata alapján, a szociálisan rászorulóknak differenciált támogatásban részesülhetnek.

Étkezési támogatás: Törvény szerint normatív alapon a rászorulóknak.

Anyagi természetű segélyek: Az osztályfőnök, igazgató és a gyermekvédelmi felelős javaslata alapján az önkormányzat adhat.

Táborozási költségek: (önköltséges szervezés esetén) megállapításánál figyelembe vesszük a tanulók szociális helyzetét, tanulmányi munkáját. A táborozás támogatására, a költségek csökkentésére az Önkormányzat Humán Bizottságához lehet fordulni.

Pályázatok: Figyelemmel kísérjük, és szorgalmazzuk a szociális hátrányok enyhítését célzó pályázatokat.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskolai és a családi nevelés összehangolása érdekében a szülőket a szülői munkaközösségen keresztül igyekszünk megismertetni az iskola célkitűzéseivel, programjával, ez törvényi kötelességünk is. Azért is fontosnak tartjuk az iskola és a szülők közötti jó kapcsolat kialakítását, ápolását, mert pedagógiai programunkat csak a szülőkkel, mint közvetlen partnereinkkel való egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ezért folyamatosan tájékoztatjuk őket, és alkalmat adunk, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői lehessenek.

A szülők közösségének szervezetei

Szülői Szervezet: osztályszinten 1-3 fő, vezetősége 3 fő az osztályok munkaközösségeinek képviselőiként, általuk választott vezetőségként.

A Szülői Szervezet feladata

- szervezi a szülők tájékoztatását
- közvetíti a szülők véleményét és javaslatait az osztályfőnök és az iskolavezetés felé
- véleményezési jogot gyakorol
- aktívan részt vállal az iskolai rendezvények, tanórán kívüli programok szervezésében, bonyolításában /tanulmányi versenyekre, sportversenyekre való kísérés, szállítás, büfé, dekoráció, stb./

A szülőkkel való közvetlen információcsere fórumai

- szükség esetén családlátogatás,
- szülői értekezlet,
- nyílt napok,
- fogadóórák,
- rendezvények,
- kirándulások,
- alkalmanként szülői fórum – egyes fontos döntés előkészítésénél.

Rendszeres szülői értekezletek és fogadóórák rendje:

Szülői értekezleteket tartunk:

- tanév elején, szeptember hónapban
- az első osztályos szülők részére a tanév első napján
- Félév zárása után
- Májusban
- Továbbtanulás miatt a 8. osztályban
- Rendkívüli szülői értekezletet indokolt esetben bármelyik évfolyamon
- Szülői értekezlet a leendő első osztályosok szülei részére

Fogadóórák rendje

Félévenként egy-egy fogadóóra van beépítve, azzal a kiegészítéssel, hogy pedagógusaink telefonon vagy e-mailben bármikor elérhetőek, időpont egyeztetésre állandóan adunk lehetőséget.

A gyermekekkel kapcsolatos kérdések, problémák mielőbbi, megoldására törekszünk, így pedagógusaink szívesen veszik, ha a szülők indokolt esetben a szokásos rendtől eltérő időben is felkeresik őket az iskolában. A házirend szabályozza a kapcsolattartás módját, és a tanóra védelmében ezt szem előtt kell tartanunk. Ugyanakkor lehetőség van arra, hogy telefonon előzetesen időpontot egyeztessen a szülő az érintett pedagógussal vagy az iskola vezetésével. Ilyenkor valóban lehetőség nyílik arra, hogy részletesebben megbeszélhessék a problémákat és közös megoldást keressenek, ha az iskola hétköznapi, szervezett rendje ezt nem teszi lehetővé. Amennyiben a gyermek érdeke úgy kívánja, pedagógusaink írásban, vagy a szülő felhatalmazása alapján, telefonon kérhetik a személyes találkozást. A gyermeknek jogában áll ezeken a megbeszéléseken részt venni. Minden szokásostól eltérő, rendkívüli helyzetben a szülőt írásban, és telefonon tájékoztatjuk gyermekével kapcsolatosan, hozzájárulása, tudomása nélkül a gyermeket érintő kérdésben nem döntünk.

A szülők részéről az iskolai oktató-nevelő munka segítéséhez az alábbi közreműködést várjuk el

- őszinte véleménynyilvánítás,
- együttműködő magatartás,
- a nevelési problémák közös megoldása,
- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken, fórumokon,
- lehetőség szerinti szponzori segítségnyújtás.

A családok, a szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével
(Luca-napi vásár, Márton-nap, alapítványi est, zeneiskolai záró koncertek, tábor, sportversenyek, – asztalitenisz, foci, futás, tömegsport rendezvényeken való közös részvétel.

Szülők iskolai életbe való bekapcsolódásának lehetőségei

- az osztály dekorálásában nyújtott segítség, hangsúlyozottan az alsó tagozaton,
- az iskola udvara, környezete és kertje rendezése,
- farsangi jelmezek készítése,
- András napon, farsangkor játékok, kézműves foglalkozások levezetése,
- Mikulás nap előkészítése,
- Luca napi ajándékok készítése,
- osztálykiránduláson kíséret biztosítása,
- táborozáskor nyújtott segítség,
- tanulmányi versenyekre való szállítás biztosítása,
- a tanulók segítése a papírgyűjtésben.
- Iskolaorvos, házi orvos, védőnő
Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el. Iskolánk rendelkezik ezekkel a feltételekkel.
Az iskolaorvos és védőnő feladata:
  - a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát,
  - adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése,
  - közreműködés az egészségügyi-járványügyi, a környezet-egészségügyi, a táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve,
  - felkérésre közreműködés az egészségügyi szakértői feladatokban.
- Iskolapszichológus
A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tanulóknak.
- Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők
A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A gyermekjóléti szolgálattal együttműködési megállapodás keretében dolgozunk.
- Működtető: Pilisborosjenő Község Önkormányzata
- Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakembere és más egészségügyi intézmények, szervezetek
Az egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.
- Rendvédelmi szervek
A körzeti rendőr a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában és közlekedési témájú előadások tartásával tud segítséget nyújtani az iskolának.
- Intézményi Tanács

1.9. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

- **a belépés feltétele**

- beiskolázási körzetbe tartozás, az előírt tanulmányi követelményeket a tanuló teljesítette, német nyelvből vállalja a felzárkózást (korábbi tanulmányok függvényében egyénileg vagy különórák segítségével).
- a későbbi (év közbeni) felvételt minden esetben a szülővel való beszélgetés előzi meg, ahol feltérképezzük - kölcsönösen - az átvételkor esetleg jelentkező problémákat, és megoldást keresünk azokra. A belépés utáni második hónap végén szintfelmérő alapján vagy folytathatja tanulmányait, vagy látogatási bizonyítványt kap és évet ismétel.
- a nyolcadik évfolyamra való átlépés esetén különösen körültekintően járunk el.

1.10. A felvételi eljárás különös szabályai

Belépés az iskola induló évfolyamára

- **a belépés feltétele**

- tanköteles életkor
- óvodai szakvélemény az iskolaérettségről (ennek hiányában a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye)
- szülői nyilatkozat (beíratás)
- beiskolázási körzetbe tartozás

- **beiratkozás módja**

- a törvény rendelkezése szerint meghirdetett időpontokban
- az alábbi iratokkal: lakcímkártya, személyazonosító szám, születési anyakönyvi kivonat, óvodai szakvélemény
- **A felvétel rendje:**

Ha az intézményünk a **kötelező felvételi kötelezettsége** után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor az alábbi rend szerint veszünk fel tanulókat

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat (előnyben vannak a körzetiek)

- **sajátos nevelési igényű** tanulókat (ha az intézményünk a kijelölt iskola)
- **különleges helyzetű** tanulókat ha
  - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő testvére az adott intézmény tanulója
  - munkáltatói igazolás alapján a szülőjének munkahelye az iskola körzetében található vagy
  - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található

Abban az esetben, ha az általános iskola igazgatója valamennyi különleges helyzetű tanuló fölvételi, átvételi kérelmét helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, azt a tanulót kell előnyben részesíteni, aki a különleges helyzetek közül legalább **két** pontban érintett. **Azonos számú föltétel esetén sorsolás útján kell a döntést meghozni.**

A különleges helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyekre további felvételi kérelmeket is teljesíthetünk. Ha több a jelentkezési kérelem, mint a szabad férőhelyek száma, akkor a felvételtől **sorsolással** döntünk.

1.11. Az intézmény Ökoiskola-programja

A Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Iskola pedagógus közössége tisztában van a Földet veszélyeztető emberi tevékenységgel, és magánemberként és pedagógusként is kiemelt szerepet tulajdonítunk a környezettudatosságnak és fenntarthatóságnak. Ennek szellemében az alábbi programot fogalmazzuk meg:

1. Alapdokumentumok

Az iskola pedagógiai programja kiemelten képviseli a fenntarthatóságra nevelés célkitűzéseit. Törekszünk arra, hogy helyi tantervünkben az egyes tantárgyak esetében azonosíthatóak legyenek a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek.

2. Szervezeti feltételek

Az iskolában működik ökoiskola-munkacsoport. A munkacsoport tagjai az intézményvezető, az igazgató-helyettes, az ökoiskola-program lebonyolításával megbízott pedagógus, a diákönkormányzat megbízott képviselője. Feladatuk az ökoiskola program éves munkatervének elkészítése és lebonyolítása. Az intézményi minőségfejlesztési tervekben megjelennek a környezettudatossággal kapcsolatos kérdések.

3. Pedagógiai munka

A fenntarthatóságra nevelést célzó projektek az iskolában:

- Állatok világnapja (ismerkedés a környezetünkben élő állatokkal, állatsimogató, rendhagyó környezetismeret óra)
- Erdei nap (ismerkedés a települést körülvevő természeti környezettel)
- Városismereti nap (ismerkedés a fővárossal, a tömegközlekedéssel)
- A Föld napja (környezetvédelmi projektnap fenntarthatósággal kapcsolatos témákban)
- Palánta-program (palánta nevelés)
- Kertszépítő nap (az iskolai kertek, virágágyások közösségi ápolása)
- Torkos-csütörtök (egészséges táplálkozás)
- Iskolai szakkörök (lovasszakkör, „Bakancsos” szakkör)
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Öko-faliújság működtetése
- Segítőkutyás program
- Környezetvédelmi előadás (napelem, napkollektor, hulladék..) Szülői előadás

A pedagógiai program kapcsolódó részei:

- egészségnevelés programja
- környezeti nevelés programja

4. infrastruktúra

Tisztasági verseny

- szelektív gyűjtők kihelyezve az iskola több pontján
- energiatakarékos világítótestek
- napelemek és napkollektorok
- hőszigetelés
- az iskola területén kialakított zöld területek
- kerékpár-tároló

5. Együttműködés

Az ökoiskola programban együttműködő partnereink:

- Pilisborosjenő Község Önkormányzata
- Pilisborosjenői Sportegyesület lovas szakosztálya
- Ürömi József Nádor Általános Iskola
- NEO Magyar Segítőkutya Egyesület

2. Az intézmény helyi tanterve

Tantárgyi rendszer és óraterv

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munkát meghatározó pedagógiai elveket és célokat az óraterv tükrözi mind tartalmában, mind szerkezetében.
- A kötelező tanórai foglalkozások a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazzák.
- Ezek során a tanulók elsajátítják a NAT-ban szereplő műveltségi terület, részterület megfogalmazott minimális követelményeit, valamint a nemzetiségi nyelvoktatás követelményeit.
- Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti, feltéve, hogy erre a tanuló és a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a felvételi tájékoztatóban, továbbá a beiratkozás előtt írásban felhívták.
- A nem kötelező tanórai foglalkozások és egyéni felzárkóztatás lehetőségéből a tanulók választhatnak a megadott keretek között (pedagógusi javaslatok és szülői döntés alapján).
- A választható foglalkoztatások célja a felzárkóztatás, egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, speciális és kiegészítő ismeretek nyújtása.
- Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, illetve, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről - a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt - a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
- Kötelező felvételt biztosító iskolaként, valamint német nemzetiségi iskolaként lehetőséget kell biztosítani arra, hogy azok is megkezdhessék, illetve folytathassák tanulmányaikat, akik a szabadon választott tanítási órákon nem kívánnak részt venni.
- Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy hány tanuló, milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni. A tanulónak, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, illetve jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- A tanulók heti óraszámát együttesen a kötelező és választható órák adják
- Hangsúlyozni kell a német nemzetiségi nyelv tanítását, mert ennek függvénye a többi tantárgy óraszám.

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Intézményünk a jogi szabályozásnak megfelelően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz és 2. sz. mellékletében meghatározott kerettantervet, a nemzetiségi oktatás tekintetében az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 0.5. mellékletét – a német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettanterveit, az emelt óraszámú angol oktatásban az intézmény saját tantervét alkalmazza.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat

2.2. A választott kerettanterv

A tanulók túlterheltsége miatt csupán az angolt ajánljuk fel 2. idegen nyelvként a felső tagozaton.

Heti óratervi órák tervezete (alsó tagozat)

NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Tantárgy/évfolyam	1. régi	1. új	2. régi	2. új	3. régi	3. új	4. régi	4. új
Magyar nyelv és irodalom	8	7	8	7	7	7	7	8
Történelem és állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Német népismeret	-	1	-	1	-	1	-	1
Angol	-	-	-	-	-	-	-	-
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Természetismeret	1	1	1	1	2	1	2	2
Fizika	-	-	-	-	-	-	-	-
Kémia	-	-	-	-	-	-	-	-
Biológia	-	-	-	-	-	-	-	-
Földrajz	-	-	-	-	-	-	-	-
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és életvitel	-	1	-	1	-	1	-	1
Informatika	-	-	-	-	-	-	1	-
Testnevelés	2	4	4	4	2	4	2	4
Osztályfőnöki	-	-	-	-	-	-	-	-
Erkölcstan	0	1	-	1	-	1	-	1
Modulok								
Tánc és dráma (testnevelés)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező óraszám	25	27	25	27	23	27	24	29

Heti óratervi órák tervezete (felső tagozat)								
NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA								
Tantárgy/évfolyam	5. régi	5. új	6. régi	6. új	7. régi	7. új	8. régi	8. új
Magyar nyelv és irodalom	4	4,5	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Német népismeret	0	1	0	1	0	1	0	1
Matematika	4	4,5	4	4	4	4	4	4
Természetismeret	2	2	2,5	2,5	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	1,5	2	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	2
Biológia	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	2
Földrajz	-	-	-	-	1,5	2	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és életvitel	0	1	0	1	0	0	0	0
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	3	5	3	5	3	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Erkölcstan	0	1	0	1	0	1	0	1
Modulok								
Tánc és dráma (testnevelés)								
Ember és társadalomismeret (történelem)								
Mozgókép és médiaismeret (történelem, magyar)								Beépítve a magyarba
Egészségtan és életvitel (elsősegélynyújtás)			0,5	0,5				Beépítve a biológia tantárgyba
Hon-és népismeret	0,5	0	0,5	0				
Kötelező óraszám	26,5	30	25,5	30	28	33	28	33
Választható angol	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező összes óraszám angollal		32		32		35		35

Óraterv a 2013-14-es tanévben

Heti óratervi órák tervezete								
NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA								
Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	8	7	7	45,	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek	-	-	-	-	2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Német népismeret	1	-	-	-	1	-	-	-
Matematika	4	4	4	4	4,5	4	4	4
Természetismeret	1	1	2	2	2	2,5	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	-	-	-	-	1,5	2
Földrajz	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és életvitel	1	-	-	-	1	-	-	-
Informatika	-	-	-	1	1	1	1	1
Testnevelés	4	4	2	2	5	5	3	3
Osztályfőnöki	-	-	-	-	1	1	1	1
Erkölcstan	1	-	-	-	1	-	-	-
Modulok								
Tánc és dráma (testnevelés)	1	1	1	1	-	-	-	-
Ember és társadalomismeret (történelem)								
Mozgókép és médiaismeret (történelem, magyar)								
Egészségtan és életvitel (elsősegélynyújtás)						0,5		
Hon-és népismeret						0,5		
Kötelező óraszám	27	25	23	24	30	27,5	28	28
Választható angol					2	2	2	2
Kötelező összes óraszám angollal					32	29,5	30	30

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök kiválasztásának elvei

- tankönyvvé nyilvánított, minisztérium által elfogadott
- NAT kompatibilitás
- már bevált tankönyvcsaládokból
- minél kevesebb anyaggal kelljen kibővíteni, de megfeleljen a helyi sajátosságoknak
- legyen megfelelően szemléletes, esztétikus kivitelű
- lehetőség adjon változatos, differenciált foglalkoztatásra
- olcsó és újra használható legyen
- minőségi kivitelű legyen

A taneszközök, felszerelések kiválasztásának elvei

- Figyelembe vesszük a nemzeti, etnikai sajátosságokat
- minden tanév elején a tankönyvlistán kívül a szülők tudomására hozzuk a szükséges eszközök, felszerelések jegyzékét, ezek anyagi vonzatát
- figyelembe vesszük a szülők anyagi lehetőségeit, véleményét.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített motivációval fejlesztjük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét és érzelmvilágának gazdagodását.
- Megalapozzuk a tanuláshoz való pozitív viszonyt,(attitűd).
- A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll.
- Figyelünk a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadó hátrányok csökkentésére.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Folyamatos fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása, differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Célunk, hogy a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek tudásának feltárását.
- Folyamatos fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása.
- Különböző tanulásszervezési módszerekkel elősegítjük a tanulás belső motivációinak önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését.
- Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók cselekvő módon végyenek részt a tanulásban, ezáltal fejlődjön önállóságuk, kreativitásuk, problémamegoldó képességük.
- Fontosnak tartjuk, hogy a különböző szervezeti formákban: osztálymunkában, csoportfoglalkozásokon, vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában tudják alkalmazni az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit.
- A tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása: a tanuló kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon.
- Egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.
- Sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Feladatunk tanulóinkat a hatékony és önálló tanulás megfelelő szintjére eljuttatni:

- Ez az alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése.
- Fontos a saját, (egyéni) tanulási stratégia kialakítása,
- a motiváció folyamatos fenntartása,
- a figyelem összpontosítása,
- valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése.
- A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulászervezési módokat.

2.5. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette valamennyi tantárgyban
- a továbblépésről szóló döntésnél a tanév, illetve a félév során nyújtott teljesítmény a döntő. Az ezen időszak során adott folyamatos értékelések alapján kialakított szaktanári, osztálytanítói vélemény dönt valamennyi tárgyból.
- A felmentett tanulót, ha az előírt tantárgyi minimumot indokoltan nem teljesítette, nem értékeljük.
- az igazgató - osztálytanítói javaslat alapján -, a szülővel történt egyeztetés után úgy dönthet, hogy a tanuló indokolt esetben az előírt követelményeket egy tanítási évnél hosszabb idő (két év) alatt teljesíti.
- A 2010/2011 tanévtől ismét lehetőség adódik a második év végén, illetve a további évfolyamokon is arra, hogy a nevelőtestület szülői beleegyezés nélkül utasítsa évfolyamismétlésre a diákot. A tanuló **magasabb évfolyamra akkor léphetett, ha sikeresen teljesítette az adott évfolyamon előírt tanulmányi követelményeket.**
- A tanuló **az első évfolyamon továbbra is csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre**, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, illetve abban az esetben, ha az ismétlést a szülő írásban kéri.
- **a továbbhaladást kizáró értékelés:** elégtelen osztályzat 3 tantárgyból (évismétlés), adott esetben osztályozó vizsga engedélyezése.
- az 1- 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot elért tanuló pótvizsgát köteles tenni.

2.6. Mindennapos testnevelés

Diákjaink számra a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből heti három órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. Ezen belül az első 4 évfolyamon heti 1 órán néptánc oktatás folyik.

A 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára az alábbi rendben biztosítjuk:

- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával
- a kötelező testnevelési órákon felül szervezett heti 3 órás gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akik – az iskola egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – a rendes testnevelési órákon is részt vehetnek.
- néptáncgyűjtési tagságról szóló igazolás benyújtásával (a heti próbaidő megjelölésével)
- heti két alkalommal - a tanítási időn túl szervezett - diáksportköri foglalkozás keretében

2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Általános célok:

- Intézményi szinten az összetartó, szolidáris, hátrányos megkülönböztéstől mentes iskola működése
- Az együttműködések megtartása, fejlesztése a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók érdekében az iskola komplex tevékenységrendszerében
- Az egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű tanulók számára

- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- A tervezett esélyegyenlőségi célok elérése érdekében kommunikációs terv elkészítése.
- A minőségi nevelés-oktatás biztosításával a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- A közoktatási intézmény alapidokumentumainak módosítása az esélyegyenlőségi programnak.

Szakmai célok:

- Az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése a minőségelvű nevelő-oktató munkában.
- A partnerség továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A pedagógusok szakmai képzettségének tovább emelése a módszertani kultúrát, tanítási gyakorlatot megújító, kompetencia alapú oktatást elterjesztésével.
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése szakköri munkában, a tehetségponton keresztül, megyei/országos tanulmányi versenyeken, az iskolán kívüli segítő programokba.

Feladatok:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók adatainak pontosítása egyeztetéssel.
- Gyermekvédelmi felelősök felkészítése az esélyegyenlőségi programból adódó feladatokra
- A 8. évfolyamos tanulók továbbtanulási mutatóinak elemző értékelése
- A lemorzsolódás adatainak elemzése
- Intézményi továbbképzési tervek megvalósulásának vizsgálata
- Együttműködések felülvizsgálata a társszervezetekkel, társadalmi és civil szervezetekkel.
- A közoktatási intézmények tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése
- A kompetencia alapú oktatás-nevelés elterjesztésének támogatása az intézmény egészében óvodától felmenő rendszerben
- A partneri kapcsolatok továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A pedagógusok szakmai továbbképzése, a módszertani képzettség pedagógiai kultúra növelése a bázis intézményi szerep megtartásával
- A hátrányos helyzetű és tehetséges tanulók segítőprogramokhoz való csatlakozásának támogatása
- Az időben megkezdett fejlesztés biztosítja a gyermekek eredményes iskolai munkáját, a sajátos nevelési igényű, részképesség zavarral küzdő gyermekek fejlesztését.
- Akadálymentesítés a közoktatási intézményekben
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása.
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása

2.8. A tanulók értékelése

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor **szöveges minősítéssel** fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített**, illetve **felzárkóztatásra szorul**.
- Tantárgyi **dicséret adására vagy gyenge** megjelölésre is van lehetőség.

- Év közben szóban, **szimbólumokkal, és írásos szöveges értékeléssel** jelzünk a szülők és a tanulók felé. A szimbólumokat a tanítók egyénileg dolgozzák ki, a módszertani szabadság jegyében.
- 2. osztály első felében is lehetőség van az érdemjegyekkel történő visszajelzésekre év közben.
- Amennyiben a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával
  - értékelni kell a tanuló teljesítményét,
  - fel kell tárnai a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket,
  - javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.
- A második év végétől a nyolcadik év végéig – év közben és év végén a hagyományos, osztályzások módszert használjuk. Minden tantárgyat **ötfokozatú érdemjegyekkel** értékelünk. Az iskola által alkalmazott értékelés, érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a program tartalmazza, meghatározása a helyi tanterv része.
- A **Néptánc tantárgyat** az 1. osztály év végén, és 2. osztály félévéig szövegesen értékeljük, 2. év végétől 4. osztály év végéig részt vett bejegyzést adunk.
- A felső tagozaton belépő modul tárgyakat (Egészségtan, Hon – és népismeret) osztályozással értékeljük.
- A 8. évfolyamon az Egészségtan be lett építve a Biológia tantárgyba, a tanulók egy osztályzatot kapnak.
- A Mozgókép és média tantárgy 8. osztályban épül be a magyar tananyagba, nem értékeljük külön érdemjeggyel.
- **Minden idegen nyelvi és az újonnan belépő tantárgy esetében** (német, informatika, angol) **szöveges jelölést kívánunk alkalmazni az első félév végén**, mely szerint a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.
- Amennyiben egy tanuló valamelyik tantárgyból/tantárgyakból **dicséretet érdemel**, azt a következőképpen jelöljük. Félévkor a jeles érdemjegy mellé egy „d” betűvel, év végén a Jegyzet rovatba kerül, hogy miből érdemelt dicséretet.
- Három, vagy annál több dicséret esetén, **nevelőtestületi dicséret** kerül a rovatba.
- **Mentességet a tantárgyak értékelése alól** egy tanuló akkor kaphat, ha a Nevelési Tanácsadó, orvosi, vagy Szakértői Bizottság javasolja írásban. Egyéni elbírálás esetén a bizonyítványban a határozat számát fel kell tüntetni. A mentesség kiterjedhet külön szóbeli vagy írásbeli számonkérés alóli felmentésre is. A Tanácsadó, a szaktanár, a fejlesztő pedagógus és a szülők közös megbeszélésének eredményeképpen hozza meg az iskola mindig a határozatot.
- Az 1. és 2. félévi szöveges értékelés dokumentálására **az iskolai saját készítésű nyomtatványt használ.**
- Az év végi értékelésnél (1. osztály) az EMMI által ajánlott mondatbankot használjuk, egyéni megfogalmazásokkal kiegészítve.
- Az **Erkölcstan és a Hit- és erkölcstan** értékelésének szempontjai:
E tantárgy oktatásának eredményeként a tanulók fejlődésének és előrehaladásának mértéke nem mérhető a megszokott módon. Az erkölcstan és a hit-és erkölcstan oktatása során a tanulók tudását értékeljük, lelki előrehaladásuk azonban semmiként sem. A konkrét tananyag számonkérés az alkalmazott tananyag és a kerettanterv követelményei alapján történik a tanév során folyamatosan és motiváló céllal, differenciáltan. Kiterjed az ismeretekre, tevékenységekre, képességek fejlődésének ellenőrzésére. Ugyanakkor egyénre szabott és az egész személyiséget figyeli.
A célunk a tanulók sikerélményekhez segítése, a folyamatos motiválás, ezért az órai teljesítményt, aktivitást is figyelembe vesszük a tanuló formatív értékelése során.
A tanulót évközben, félévkor és év végén az iskolai dokumentumokban (osztálynapló, tájékoztató füzetében/ellenőrző, bizonyítvány, törzslap) a következő módon minősítjük:
Kiválóan megfelelt
  - az a tanuló, aki rendszeresen felkészül az aktuális tananyagból;
  - teljesítménye folyamatosan kiemelkedő;
  - aktívan részt vesz a közösség életében;

- önként és rendszeresen végez szorgalmi feladatokat;
- példaként állítható a közösség elé.

Jól megfelelt

- az a tanuló, aki felkészül az aktuális tananyagból;
- teljesítménye jó, de nem kiemelkedő;
- a közösség életében részt vesz.

Megfelelt

- az a tanuló, aki képességei alatt teljesít;
- tudása, teljesítménye ingadozó;
- a közösség életében passzív magatartást tanúsít;
- önállóan, irányításra szorul.

Az értékelés közlésére az MKM rendszeresített nyomtatványait használjuk

- Napló,
- Tájékoztató füzet,
- Ellenőrző könyv,
- Az iskola alsós munkaközössége által elkészített félévi bizonyítvány (1. és 2. évfolyam)
- Bizonyítvány

Az értékelésbe vont tanulói megnyilvánulások

- tanulók szóbeli felelete,
- írásbeli munkák,
- gyakorlati feladatok,
- órai aktivitás,
- vállalt feladatok (kiselőadás, gyűjtőmunka, könyvtári kutatás, órán kívüli szaktárgyi feladatok, tanulmányi, egyéb versenyek).

Az értékelési szempontokat a tanárok a tanulókkal ismertetik (ponthatárok, százalékos megoszlás számításai).

Az értékelés rendszeressége

- tantárgyanként változó rendszerességgel, félévenként minimum 4 érdemjegy,
- heti 1 órás tantárgy esetében 2-3 osztályzat,
- folyamatosan értékelünk minden tanulói megnyilvánulást, de nem mindig érdemjeggyel (kisjegy, pluszjelek, szóban, pontok),
- kiemelkedő teljesítmények esetén megfelelő, a házirendben szabályozott írásbeli bejegyzés.

Az iskolai tantárgyi minősítés egységes eljárásainak alapelvei

Jeles (5)

A gyermek tudása eléri, vagy nagyon megközelíti a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimum követelményeket. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról önállóan, magasabb (7-8.) évfolyamon összefüggésrendszerbe építve ad számot. Befogadási képessége, válaszadása meggyőző. Ismereteinek alkalmazásában törekszik a kreativitásra.

Írásbeli munkáinak teljesítménye rendszeresen 90%-on felüli. A félévi minősítéshez, amennyiben a jeles tudáshoz a tanulótársakhoz képest kiemelkedő teljesítmény társul, dicséretes (d) kerül az 5 osztályzat mellé.

Jó (4)

A gyermek tudása közelít a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimális követelményszinthez. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról meggyőzően ad számot, kisebb hiányosságokat tanítói, tanári rávezetéssel pótol, korrigál. Ismereteiről kevés segítő kérdéssel, vagy egy segítő résztema felelevenítésével összefüggéseiben is számot ad. Írásbeli munkáinak teljesítménye nagyobb részt 75%-90% közé esik. Befogadási képessége stabil, válaszadása kisebb pontatlanságokat tartalmazhat.

Közepes (3)

A gyermek tudása több lényegi hiányossággal felel meg a NAT és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményszintnek, de alapvető tantárgyi kompetenciái a továbbhaladás feltételeként biztos fejlődést mutatnak. Az ismeretekről hiányossággal ad számot. A rávezető kérdések segítségével képes lényegi információ megfogalmazására, de ezekben bizonytalanságot mutat.

Írásbeli munkáinak teljesítménye általában 50%-77% közé esik. Befogadási készsége változó, válaszadása az összefüggésrendszer ismeretének hiányosságára utal.

Elégséges (2)

A gyermek tudása elegendő arra, hogy a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott minimum követelményszintet a továbblépés feltételeként biztosítsa. Ismeretei, kompetenciái, valamint tárgyi összefüggésrendszere nagyobb hiányosságokat mutat, de egyéni differenciálással még fejleszthetők.

Írásbeli munkáinak teljesítménye rendre 30%-50% között mozog. Befogadási készsége gyenge, válaszadás több lényegi információ hiányára utal.

Elégtelen (1)

A tanuló tudása nem elegendő a tantárgyi rendszer NAT-ban és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott minimum követelmények teljesítéséhez. Ismeretei, kompetenciái nagymértékű lemaradást mutatnak, az egyéni fejlesztéssel sem pótolható. Az összefüggésrendszerben való tájékozottsága alapvetően hiányosak vagy nincsenek. Írásbeli teljesítménye általában 0-30% közötti. Befogadási készsége rossz, válaszadásában általában alig vannak értékelhető adatok.

Tantárgyi értékelés 1. és 2. osztály félévében

Általános szempont	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	Megfelelően teljesített	Felzárkóztatásra szorul
Az adott tantárgyból: <i>- tárgyi tudása a követelményekhez viszonyítva</i>	biztos/alapos	megfelelő/jó	elfogadható	hiányos
<i>- munkavégzése</i>	önálló/pontos	gondos/kitartó	változó/bizonytalan	segítségre szorul
<i>- szóbeli feleleteinek színvonala</i>	kifogástalan	megfelelő	átlagos	hiányos / gyenge
<i>- írásbeli munkavégzése</i>	igényes	megfelelő	elfogadható	jelentősen fejlesztendő
<i>- írásbeli munkák külalakja</i>	esztétikus	tetszetős	megfelelő	kifogásolható
<i>- témazáró dolgozatainak eredménye</i>	kiemelkedő 90% - 100 %-os teljesítmény	megfelelő/jó 80% - 89%-os teljesítmény	elfogadható 60% -79%-os teljesítmény	hiányos/sok hiba 59% alatti teljesítmény
<i>- matematika témazáróinak eredménye</i>	91% -100 %-os teljesítmény	76% 90 %-os teljesítmény	50% - 75 %-os teljesítmény	30 % alatti
<i>- tárgyi szorgalma, tantárgyhoz való viszonya</i>	egyenletesen jó	igyekvő	ingadozó	gyenge

Az iskolában használt félévi bizonyítványok

Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Félévi szöveges értékelése

.....
1..... osztályos tanuló munkájáról.
20..-20..-es tanév félév

Ilyennek látunk

Kiegyensúlyozott – szemlélődő – változó hangulatú – nyugtalan
vagy az iskolában.
Másokat türelmesen meghallgatva – gyakran közbevágvá – alig-alig
kapcsolódsz be beszélgetéseinkbe.
Kezdeményezően – együttműködve – többszöri kérésre
veszel részt tevékenységeinkben.
Önállóan –irányítással –biztatásra várva – állandó figyelmeztetésre
dolgozol.
Lendületes –elfogadható – kényelmes –lassú, nehézkes
a munkatempód.
Magadtól – magyarázatot kérve – folyamatos segítséggel
oldod meg a feladatokat.
Színesíted, gazdagítod – megvalósítod – szemléled
a szabadidős ötleteinket.
Önállóan – kérésre – még nem
gondozod a környezetünket.

Magyar

A szókincsöd

gazdag – megfelelő – szegényes.

A verseket

szépen mondd – tudod – ritkán mondd velünk.

Betűismereted

hibátlan – téveszted a .....- több betű hibás – kihagysz betűt.

Összeolvasásod

gyors – megfelelő – kicsit lassú – fejlesztésre szorul -
hibátlan – kevés hibával olvasol– sok hibával olvasol– bizonytalanul olvasol–
szóképekben olvasol – szótagolva olvasol - betűzgetsz, fejleszteni kell.

Szövegértésed

kifogástalan – megfelelő – több hibával - nem érted a szöveget.

Írásmódod

szabályos – szép – olvasható –rendezetlen - szabálytalan a betűalakításod.....

Írástempód

jó – kicsit lassú – nagyon lassú

Másolásod nyomtatotról írottra

hibátlan – kevés hibával írsz– sok hibával dolgozol – fejlesztendő

Tollbamondás után

hibátlanul írsz - kevés hibával írsz – sok hibával dolgozol – fejlesztendő.

Emlékezetből írásnál

hibátlanul írsz – kevés hibával írsz – sok hibával dolgozol – fejlesztendő.

Matematika

Számfogalmad 0-8-ig

kialakult – bizonytalan – nem alakult ki

A számok írásában

biztos vagy – hibásan, bizonytalanul dolgozol – nem tudod írni a számokat.

Összeadásnál, kivonásnál

biztosan, hibátlanul – kevés hibával – sok hibával

számolsz.

Kisebb, nagyobb viszonyításakor

biztos – bizonytalan **vagy.**

Számok bontásakor

gyorsan, hibátlanul – lassan, hibásan – csak eszköz segítségével
tudsz dolgozni.

Német

Nyelvórán

lelkesen, szívesen veszel részt – motiválást, egyéni ráhatást igényelsz – gyakran kivonod magad s közös tevékenységből.
Figyelmesen – rövid ideig tartó figyelemmel – szétszórt, kalandozó figyelemmel
veszel részt.

A tanult ismereteket

önállóan alkalmazod – segítséggel alkalmazod – csak részben tudod.

Füzeted rendes – megfelelő - rendezetlen.

Rajz

Gyors, lendületes - megfelelő – lassú, kicsit bizonytalan – görcsös, merev, nagyon lassú
a vázolásod üteme.

Örömmel – biztatásra – kedvetlenül

rajzolsz, festesz velünk.

Célszerűen – megmutatás után helyesen – nem megfelelően

használod az eszközöket.

Ének

Szívesen – általában – biztatásra

énekel.

Ritmusgyakorlatoknál

önállóan dolgozol – kis segítséggel jól dolgozol – egyéni rávezetést, több segítséget igényelsz.

Természetismeret

Környezetéről szerzett tudásod

sokrétű, tájékozott vagy – életkorodnak megfelelő – kicsit hiányos – nagyon hiányos.

Az évszakokat , foglalkozásokat jól– megfelelően – hiányosan ismered.

Testnevelés

Kedvvel – elfogadva – változó hangulattal – kérésre is nehezen **sportolsz.**

Tanárod utasításait

betartod – néha nem tartod be - általában nem tartod be.

Kitartóan – könnyen feladva – nem

küzdesz.

Biztos – kicsit bizonytalan – nagyon bizonytalan – összerendezetlen

a nagymozgásod, iram és irányváltásod.

Néptánc

Az egyenletes járásban

az ütemet tartod - az ütemből időnként kiesel, de önállóan korrigálsz - nem tudsz még ütemre járni.

A ritmusgyakorlatokat

hibátlanul reprodukálsz - kevés hibával reprodukálsz - nem tudod reprodukálni.

A tanult gyermekjátékokat, táncokat, népdalokat

ismered és önállóan képes vagy reprodukálni - ismered, de segítséggel reprodukálsz -

csak részben, vagy egyáltalán nem ismered, reprodukálni nem tudod.

Az órai munkában

tevékenyen és szívesen veszel részt - nem vagy mindig tevékeny - általában nem vagy tevékeny.

Hit – és erkölcsstan

Részvétele az órai munkában aktív és együttműködő – részben aktív és együttműködő – változó – elutasító, nem működsz együtt.

A tanult történetek iránt érdeklődő vagy, a tanultakra jól emlékszel – általában érdeklődő vagy, a tanultakra részben emlékszel - nem vagy érdeklődő

Az órai munka során szívesen foglalkozol a következőkkel: énekek – dalos játékok – rajzos feladatok – mesék, történetek –

Véleménynyilvánításod érthető, logikus, határozott – bizonytalan.

Technika

A tanult anyagokat, megmunkálásukat biztosan – felszínesen ismered

Kézügyességed kiemelkedően jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.

Munkadarabjaid pontosak – esztétikusak – pontatlanok.

Az eszközöket, szerszámokat kiemelkedően – biztonságosan – megfelelően – bátoritanul használod.

Tanulmányi értékelés

Magatartás:.....

Szorgalom:.....

Minősítés:.....

Dicséret:.....

.....

Gyenge:.....

.....

Pilisborosjenő, 20..... január .....

Hiányzás: .....igazolt óra.....igazolatlan óra

.....
szülő (gondviselő)

ph.

.....
osztályfőnök

A PILISBOROSJENŐI NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI
ISKOLA

FÉLÉVI SZÖVEGES ÉRTESÍTŐJE

.....
2. ... OSZTÁLYOS TANULÓ RÉSZÉRE

20./20.-as tanév

MAGATARTÁSA

Kapcsolata társaival:

Társaira odafigyel, velük udvarias. – Társaival együttműködik. - Társaival közömbös.

– Gyakran kerül konfliktusba társaival.

Segítőkészsége: Szívesen segít. – Csak kérésre segít. – Nem segítőkész.

Közösségi munkája: Sokat tesz a közösségért. – Együttműködik társaival. – Nem kezdeményez, de nem is gátolja társait. – Hátráltatja társait.

Kapcsolata a felnőttekkel: Mindig illemtudóan viselkedik. – Gyakran kerül konfliktusba a felnőttekkel.

– Nem keresi a kapcsolatot a felnőttekkel.

Tanórán kívüli viselkedése: Szeret, tud együtt játszani társaival. –Gyakran félrehúzódik.

–Sokszor kerüli társait.

SZORGALMA

Önálló munkája: Általában önállóan dolgozik. – Kevés segítséggel dolgozik. – igényel segítséget.

– Indokolatlanul is kér segítséget. – Probléma esetén sem kér segítséget.

Munkája csoportban: Aktívan vesz részt a csoport munkájában. – Csoportját ötletekkel segíti. –Végrehajtja az utasításokat. – Hátráltatja a csoport haladását.

Házi feladatok elkészítése, felszerelése: Felszerelése, leckéje mindig hiánytalan – ritkán hiányos – gyakran hiányos.

Órai aktivitása: Órákon figyel, sokat jelentkezik. - Gyakran lemarad. – Nem figyel, mással foglalkozik.

– Általában lemarad.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A tanuló beszéde: érthető, értelmes – beszéde nehezen érthető – mondatokban beszél – csak szavakat mond.

Szókincse: az átlagosnál gazdagabb – megfelelő – szegény

Olvasása: folyamatos, szövegű, hibátlan, pontos – folyamatos kevés hibával – folyamatos sok hibával – szövegekben olvas – szótagolva olvas – betűzve olvas.

Szövegértése: A tanult olvasmányok tartalmát : el tudja mondani – tanítói irányítással el tudja mondani – nem tudja elmondani.

A szöveghez tartozó feladatokat: önállóan, segítség nélkül megoldja – önállóan kis segítséggel oldja meg – sok segítséget igényel.

A feladott verseket: megtanulja – segítséggel tudja – nem tanulja meg időre.

Az ábécérendet: ismeri, tudja – nem tudja

A rövid és hosszú hangokat írásban: meg tudja különböztetni – néha téveszti – gyakran téveszti.

Másolás írott szövegről: hibátlanul másol- kevés hibával másol – sok hibával másol.

Másolás nyomtatott szövegről : hibátlan – kevés hibával – sok hibával.

Tollbamondás: hibátlan – kevés hibával – sok hibával.

A „j” hang kétféle jelölése: biztos – bizonytalan – sokat téveszt.

A szavak elválasztása: hibátlan – kevés hibája van – sok hibája van.

A mondatkezdést: jelöli – felszólításra jelöli – nem jelöli.

Önellenőrzése: kifogástalan – jó – elfogadható – nem tud önállóan javítani – gyakran hiányzik a javítás.

Írásbeli munkája: szép, tiszta – megfelelő – rendetlen, maszatos.

MATEMATIKA

Számfogalma százig: kialakult – bizonytalan – kialakulatlan.

Számok helye a számegegyenesen, nagyság szerinti sorrendje: biztos – bizonytalan –gyenge.

Összeadás százaz körben: gyors, hibátlan – eszköz segítségével tudja kevés hibával – eszköz segítségével tudja sok hibával.

Kivonás százaz körben: gyors, hibátlan – eszköz segítségével tudja kevés hibával – eszköz segítségével tudja sok hibával.

Szorzás százaz körben: gyors, hibátlan – eszköz segítségével tudja kevés hibával – eszköz segítségével tudja sok hibával.

Osztás százaz körben: gyors, hibátlan – eszköz segítségével tudja kevés hibával – eszköz segítségével tudja sok hibával.

Maradékos osztás: műveletet megoldja, maradékot megfelelően jelöli- műveletet segítséggel oldja meg – maradékot nem tudja megállapítani

Számsorozatot: tudja folytatni – segítséget igényel – nem tudja folytatni.

Szöveges feladatok értelmezése, megoldása: érti, önállóan elvégzi – érti, segítséggel oldja meg – nem érti, sok segítséget igényel.

Mértékegységek: ismeri, alkalmazza – gyakran téveszt – nem tudja.

TERMÉSZETISMERET

Megfigyelésekről, tapasztalatokról beszámol: *önállóan, kevés tanítói segítséggel – tanítói kérdésekre számol be – sok segítséget igényel.*

Csoportosítani ismert témakörben: *önállóan – tanítói segítséggel – nem tud.*

Hónapokat helyes sorrendben: *tudja – segítséggel tudja- nem tudja.*

Évszakokra jellemző időjárási jelenségeket: *megnevezi – segítséget igényel – nem tudja.*

Élő vagy élettelen természetéről tanultakat: *ismeri, meg tudja fogalmazni – ismeretei hiányosak, segítséggel jellemzi – nem ismeri.*

ÉNEK

Tanult dalokat: *kifejezően éneklí – kevés hibával éneklí – csak csoportban éneklí – sok segítséget igényel az éneklésnél.*

Tanult ritmusértékeket.: *felismeri - segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*

A tanult hangjegyeket: *le tudja írni a vonalrendszerben – segítséggel írja le – nem tudja leírni.*

RAJZ

Munkáiban a képelemek : *elrendezése egyensúlyban van – jól használja ki a papírméretet - csak a rajzlap egy részén dolgozik.*

Embereket, növényeket, állatokat, tárgyakat: *az átlagnál jobban tudja megjeleníteni – jól megjeleníti – az átlagnak megfelelően jeleníti meg – az átlagnál gyengébben jeleníti meg.*

Tanult technikákat: *jól tudja alkalmazni – átlagosan tudja – sok segítséggel tudja.*

Rajzaiban a térviszonyokat (lent,fent,előtt, alatt, mellett): *az átlagnál jobban jelöli – jól jelöli – az átlagnak megfelelően jelöli – az átlagnál gyengébben jelöli.*

TESTNEVELÉS

Tanítási órákon: *aktív – aktivitása változó*

Gimnasztikai feladatokat: *jól végrehajtja – megfelelően végrehajtja – gyakran ront a feladatokban.*

Futásgyakorlatokat: *jól végrehajtja – megfelelően végrehajtja – gyakran ront a feladatokban.*

Labdás gyakorlatokat: *jól végrehajtja – megfelelően végrehajtja – gyakran ront a feladatokban.*

Közös játékban.: *példamutató – néha megfelelkezik a szabályokról – sokszor megfelelkezik a szabályokról.*

NÉMET

Aktivitás, hozzáállás: *lelkes, szívesen vesz részt a nyelvórán – motiválást, egyéni ráhatást igényel – gyakran kivonja magát a közös tevékenységből – tanórán kívül is szívesen ismételtet*

Figyelem, koncentráció: *tartós – könnyen elfárad – elkalandozó – változó*

Tempó: *gyors – életkorának megfelelő – feladattól függő – lassú*

A teljesítőképesség egyenletessége: *kiegyensúlyozott, folyamatos – változó – lemaradó*

Tanulási módszerei: *önálló – kis segítséggel jól dolgozik - igyekvő - egyéni rávezetést, több segítséget igényel*

Felszerelése, munkái: *rendezett – hiányos – változó*

NÉPTÁNC

Az egyenletes járásban: *az ütemet tartja. – az ütemből időnként kiesik, de önállóan korrigál. – nem tud ütemre járni.*

A ritmusgyakorlatokat: *hibátlanul reprodukálja. – kevés hibával reprodukálja. – nem tudja reprodukálni.*

A tanult gyermekjátékokat, táncokat, népdalokat: *ismeri és önállóan képes reprodukálni. – ismeri, segítséggel reprodukálja. – csak részben, vagy egyáltalán nem ismeri, reprodukálni nem tudja.*

Az órai munkában: *tevékenyen, szívesen vesz részt. – nem mindig tevékeny. – általában nem tevékeny.*

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

Részvétele az órai munkában *aktív és együttműködő – részben aktív és együttműködő – változó – elutasító, nem működsz együtt.*

A tanult történetek iránt *érdeklődő vagy, a tanultakra jól emlékszel – általában érdeklődő vagy, a tanultakra részben emlékszel - nem vagy érdeklődő*

Az órai munka során szívesen foglalkozol a következőkkel: *énekek – dalos játékok – rajzos feladatok – mesék, történetek – Véleménynyilvánításod érthető, logikus, határozott – bizonytalan.*

TECHNIKA

A tanult anyagokat, megmunkálásukat *biztosan – felszínesen ismered*

Kézügyesség *kiemelkedően jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.*

Munkadarabjaid *pontosak – esztétikusak – pontatlanok.*

Az eszközöket, szerszámokat *kiemelkedően – biztonságosan – megfelelően – bátortalanul használod.*

TANULMÁNYI ÉRTÉKELÉS

MAGATARTÁS:.....

SZORGALOM:.....

TANULMÁNYI MUNKA: .....

DICSÉRET:.....

GYENGE:.....

HIÁNYZÁS:.....igazolt óra.....igazolatlan óra

Pilisborosjenő, 20.... január .....

.....
szülő (gondviselő)

ph.

.....
osztályfőnök

2.9. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró dolgozatot lehet íratni, felkészüléséhez legalább 1 hetet biztosítani kell, a megírás időpontját előre be kell jelenteni
- a témazáró dolgozatok két jegy értékűnek számíthatnak, a naplóban eltérő színnel jegyezzük be
- az igazoltan hiányzó pótlólag megírhatja a témazáró dolgozatot

A szóbeli és írásbeli beszámoltatás formái

Szóbeli

- órai aktivitás, hozzászólás
- szóbeli felelet egy-egy témakörön belül
- memoriterek számonkérése
- hangos olvasás
- dramatizálás
- kiselőadások

Írásbeli

- év eleji, félévi és év végi felmérés
- házi feladatok
- füzetvezetés
- teszt, feladatlapok
- tudáspróba témazáró dolgozatok előtt
- témazáró dolgozatok
- házi dolgozatok (nagyobb téma feldolgozása, fordítás, gyűjtőmunka)
- olvasónapló

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró dolgozatot lehet íratni, felkészüléséhez legalább 1 hetet biztosítani kell, a megírás időpontját előre be kell jelenteni
- a témazáró dolgozatok két jegy értékűnek számíthatnak, a naplóban eltérő színnel jegyezzük be
- az igazoltan hiányzó pótlólag megírhatja a témazáró dolgozatot

A szóbeli és írásbeli beszámoltatás formái

Szóbeli

- órai aktivitás, hozzászólás
- szóbeli felelet egy-egy témakörön belül
- memoriterek számonkérése
- hangos olvasás
- dramatizálás
- kiselőadások

Írásbeli

- év eleji, félévi és év végi felmérés
- házi feladatok
- füzetvezetés
- teszt, feladatlapok
- tudáspróba témazáró dolgozatok előtt
- témazáró dolgozatok
- házi dolgozatok (nagyobb téma feldolgozása, fordítás, gyűjtőmunka)
- olvasónapló

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat célja: az órán tanult új ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, további gyakoroltatása. Egyes esetekben a következő órán végzendő tananyagot készíti elő.

A házi feladatok korlátai

- szünetre és heti pihenőnapra nem adunk házi feladatot az alsó tagozaton
- nagyobb lélegzetű írásbeli munkák elkészítésére minimum 1 hét álljon rendelkezésre
- az olvasmánynaplók beadási határideje év elején kihirdetésre kerül
- témazáró dolgozatok megírési időpontját a tanulókkal egyeztetjük a túlterhelés kiküszöbölése érdekében
- memoriter megtanulására 1 hét álljon rendelkezésre

Napközi és tanulószobai felkészülésnél figyelembe véve a hétfői pihenőnapot, pénteken csak gyakoroltatás és ismétlés van a tanulási időben.

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

- Az osztályba sorolás a tanuló életkora szerint.
- Csoportbontás elve: lehetőség szerint, személyi feltétel, anyagi, tárgyi feltételek megléte esetén

német nemzetiségi nyelv

- 1. osztálynál – létszám alapján
- 2. osztálytól – a szaktanárok tapasztalata, mérése, véleménye alapján, létszám szerint (folyamatos bontási lehetőség esetén minőségi bontás), mindenkor biztosítva a csoportok közötti átjárhatóságot.
- 4. osztálytól – egyeztetve a számítástechnikai bontással

informatika

- 4. osztálytól – minőségi bontás, szaktanárok véleménye alapján, a matematikai képességek szerint, mindenkor biztosítva a csoportok közötti átjárhatóságot, félévenkénti felülvizsgálattal

angol nyelv

- fakultatív; írásbeli, a szülő által aláírt jelentkezés alapján, 1 tanévi részvételi kötelezettséggel. A csoportba sorolás tudásszint szerint, a szaktanár felmérése alapján (írásbeli és szóbeli)

nem tanórai, kiegészítő foglalkozások besorolási szempontja

- érdeklődés, igény alapján, alsós, felsős korcsoport szerint, (természetjáró, kézműves), vegyes korcsoportban (irodalmi), képesség szerint (daloskör)

napközis csoportok szervezése

- A jelentkező gyermekek számának megfelelően alakítjuk csoportjainkat a fenntartó engedélyével. Évfolyamonként, két- két korcsoport együtt, a mindenkori létszám és összetétel alapján, a nevelőtestület, különösen a napközis nevelők év eleji döntése szerinti megosztásban
- elsődleges szempont a munkaszervezés megkönnyítése, a kiegyensúlyozott légkör megteremtésének lehetősége

logopédiai foglalkozás

- a logopédus évenkénti felmérése, szűrése alapján az első évfolyamon, további esetek az osztályfőnökök jelzése alapján, egyéni szakvizsgálat után
- a foglalkozások látogatása a logopédus mentesítő véleményéig kötelező

tanulószobai foglalkozások szervezése

- szaktárgyanként a meghirdetett évfolyamok részére, a szülők aláírásával ellátott írásbeli jelentkezés alapján, félévenként kötelező jelleggel
- a szaktanárok a lemaradó tanulók részvételét esetenként elrendelhetik, a szülővel egyeztetve

- a foglalkozások meghirdetése előtt a szülők igényeit feltérképezzük, a tantestületen belül egyeztetünk

korrepetálás

- alsó tagozaton a részvétel kötelező, az osztálytanító döntése alapján félévre szólóan vagy esetenként, többféle szaktárgyi képesség kialakítása a cél: számolási, olvasási, írási, stb.

tehetséggondozás

- versenyekre felkészítés egyénileg, és csoportosan, a szaktanárral való személyes konzultációk során, a szaktanár döntése alapján

felvételi előkészítő

- a 8. osztály tanulói és szülői igényeinek szeptemberi felmérése után, nevelőtestületi megbeszélés, igazgatói döntés alapján, magyar nyelv és irodalom, matematika tárgyakból.
- egyéni felkészítés a szaktanárral való egyeztetés alapján, esetenkénti konzultáció formájában, bármely felvételi tárgyból

2.12. A tanulmányok alatti vizsgák

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen szabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed

- az intézmény valamennyi tanulója:
  - aki osztályozó vizsgára jelentkezik
  - aki különbözeti vizsgára jelentkezik
  - akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
  - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsga

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- tanulmányait magántanulóként folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az adott tanévben 250 tanóránál többet mulasztott,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-nál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsgát
- olyan idegen nyelvi tantárgyból kíván osztályzatot szerezni, amelyet a tanuló óratervi keretben nem tanul, de iskolánkban tanul.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Javító vizsga

Ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

Június 15-ig a tantárgyak javítóvizsga-témaköreit az iskola az érintett tanulóval közli.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tegyen, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga is. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal szervezi.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll.

Tagjai: az elnök, a kérdező tanár, az ellenőrző tanár.

Az elnök - felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár - csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár - szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig, jelentkezhet a vizsgára (kiskorú tanuló esetén a gondviselő aláírásával).

A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a vizsgára jelentkezést követően a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől.

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI

Magyar irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli vizsga
Történelem	szóbeli vizsga
Nemzetiségi nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Nemzetiségi hon és népismeret	szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Hon- és népismeret	szóbeli vizsga
Erkölcstan	szóbeli vizsga

Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Informatika	gyakorlati vizsga

2.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Intézményünkben a NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) mérési rendszert alkalmazzuk a kötelező mérésekre. A NETFIT a fizikai fittség mérésére és értékelésére létrehozott rendszer, amely a Magyar Diáksport Szövetség és az amerikai Cooper Intézet együttműködésével született meg. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében. A terhelhetőség szempontjából leglényegesebb motorikus képességek területén elért pillanatnyi teljesítmény szintjének ismerete kiindulópontot jelent a különféle időtartamú (rövid–közép–hosszú távú) egyénre szabott edzésterveinek elkészítésének. Az időszakos mérések során a folyamatos visszacsatolás lehetőséget ad az elvégzett edzőmunka hatásnak, az edzettségi szint változásának nyomon-követéséhez. A nemzetközi és a hazai szakirodalom szerint a fizikai fitness legegyszerűbb módon az aerob kapacitással, az izomerővel és az egészséges testsúllyal fejezhető ki. Az egészség/terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén elért teljesítmény értékelése és az arra adott élettani reakciók értelmezése lehetővé teszi a pillanatnyi teljesítmény-élettani paraméterek meghatározását. A motorikus próbák elvégzés után az elért teljesítményt, és az általános fizikai teherbíró-képesség minősítését, az adott munkavégzéshez (pl. tanulás, amatőr szintű sportolás, élsport, stb.) szükséges "kell", vagy "szükségesség" mértékéhez viszonyítva kell értelmezni. A hiányok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró-képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

• A rendszeres fizikai aktivitás/testedzés elősegíti:

- a nagyobb állóképességet és egyéni energiát,
- a könnyebb és tudatosabb stressz helyzetkezelést,
- a határozottságot,
- a dönteni tudást,
- a testi-lelki harmóniát, (csökkenti a depresszió, a hipochondria és a szorongás kialakulását),
- a fokozottabb szellemi koncentrációs képességet és kitartást, a biztonságérzést, a nagyobb önbecsülést, és önbizalmat, a vonzóbb karcsúbb alakot, a hatékony testsúlyszabályozást, a jobb megjelenést, az erősebb aktív izomzat és csontrendszer kialakulását és megtartását, a

csonttritkulás késleltetését, lelassítja az öregedési folyamatot, a nyugodtabb mélyebb alvást, amely elősegíti a szervezet gyorsabb regenerálódását,

- a testi panaszok csökkenését, (jobb emésztés, ritkább székrekedés, ritkább hátfájás, stb.), a jobb közérzetet, a ritkább ízületi - és hátfájdalmakat, a szív-érrendszeri, mozgásszervi, daganatos és elhízással járó betegségek megelőzését, a tökéletes testtartást, esetenként a társas és egyéni kapcsolatok létesítését és ápolását.
- A fitti egyénre többek között még az is jellemző, hogy ugyanolyan intenzitású és idejű fizikai/szellemi megterheléstől kevésbé fárad el, ill. rövidebb idő alatt piheni ki magát, vagy pl. az immunrendszere erősebb (ellenállóbb), ezért a kisebb megbetegedéseket, fertőzéseket könnyebben legyőzi.

Az egységes mérésre és értékelésre szolgáló próbák:

- I. Az aerob állóképesség mérésére alkalmazott futás: 1500-2000 méteres
- II. Az erő, erő-állóképesség mérése:
  - Helyből távolugrás (az alsó végtag dinamikus erejének a mérése)
  - Hasonfekvésből törzsemelés (a hátizom erő-állóképességének a mérése)
  - Hanyattfekvésből felülés (a csípőhajlító és hasizmok erő-állóképességének mérése)
  - Fekvőtámaszban karhajlítás (a vállöv- és a kar erejének erő-állóképességének a mérése)

Általános mérési szempontok:

- A mérés megkezdése előtt a tanulókat minden esetben szükséges tájékoztatni elvégzendő feladatról, mérés céljáról és gyakorlati hasznosságáról.
- A mérést mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés.
- Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbában 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell figyelembe venni.
- Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségügyi és edzéselméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.
- A fizikai teljesítmény mérésére, értékelésére szolgáló próbákat legcélszerűbb annak a pedagógusnak végezni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
- A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének fokozatos fejlesztése, mérése az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

- A próbák elvégzésével megbízható adatokat kapunk az aerob kapacitásról, valamint azon izomcsoportok erejéről, amelyeket a mindennapi tevékenységünk folyamán a leginkább igénybe veszünk.
- A fentiek értelmében a tanulók általános fizikai teherbíró-képességének rendszeres mérése önmagában nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz a tanár kezében az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek folyamatos, fokozatos fejlesztéséhez.

A vizsgálati módszer gyakorlati végrehajtása:

- A vizsgálatot életkorra és nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést.
- A könnyített- és a gyógytestnevelésre utaltak szakorvosi véleményezés alapján- általános izomerejük minősítéséhez csak az orvos által nem tiltott, de legalább három motorikus próbát végezzenek el.
- A vizsgálati módszert alkotó motorikus próbák egyszerűek, természetes mozgásokra épülnek, ezért mindkét nem minden korosztályára már rövid gyakorlási időszak után könnyedén el tudja sajátítani a próba megfelelő végrehajtásához szükséges technikai szintet.
- A fizikai állapot és edzettség mérését a tanév rendjében megjelölt időszakban végezzük, az eredményeket megküldjük a jogosult szerveknek.

2.14. Az iskola egészségnevelési elvei

A helyi szakmai szervezetekkel való szoros kapcsolattartás megsokszorozhatja az iskola szakmaiságát, hitelességét, segítheti a naprakész problémaértelmezést és kezelést.

- egészségügyi szolgálat - egészségnevelési prevenciós programok figyelemmel kísérése
- iskolaorvosi szolgálat - szűrések, védőoltások
- iskolafogászat - szűrés, megelőzés, kezelés

Az egészség

Az egészség nem betegség hiánya, hanem a testi, lelki szociális jól-lét állapota, amely nem passzív állapot, hanem folyamat.

Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi és végül, ha megteremti az összhangot a fizikai lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önszűrés feladatait, módszereit. Az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére ez által egészségünk javítására. Így tehát az egészségfejlesztés fő feladata az egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése és a szemléletváltozás az egészségügyi szolgáltatásokban.

Egészségnevelés

Az egészségnevelés változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység, ami az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik pl.: az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás a személyi higiéné, lelki egyensúly megteremtése, az egészséges, biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

Fontos színtere az egészségnevelésnek a prevenció, az elsődleges megelőzés, ami a betegség első megjelenésének megakadályozására az egészség megőrzésére irányul.

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érzelmi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életcéljaikat, preferenciák kialakulását. Ezért nagyon fontos színtere az iskola az egészségfejlesztésnek.

Mindennapos testnevelés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos része a testnevelés és sport. Ezért nagyon lényeges, hogy már gyermekkorban kialakuljon az igény a rendszeres testmozgás iránt. Ezt a célt szolgálja a mindennapos testnevelés.

Mostoha tárgyi feltételeink és szűkös lehetőségeink (uszoda, megfelelő sportudvar, tornaterem és az ezekhez tartozó felszerelések, sporteszközök hiánya) ellenére igyekszünk minél több formát találni a mindennapos testnevelés megvalósításához.

Ezek az iskolában:

- Mindennapos testnevelés, ebből az alsó tagozatban 1 néptánc. úszásoktatás szervezése az alsó tagozatban
- Diákolimpia versenyein való részvétel
- Nyári táborozás (önköltséges) – itt: úszás, kerékpározás, labdajátékok, gyalogtúrák
- Délutáni tömegsport foglalkozások (heti 1 óra az alsó, heti 1 óra a felső tagozatosok részére) kerékpározás, labdajátékok, gyalogtúrák
- Minden második óra utáni szünetben kötetlen mozgás, játék az udvaron (15 perc)
- Tanulósobai foglalkozásokon naponta mozgásos játékok
- Könnyített testnevelés, gyógytestnevelésre irányított

Higiénés magatartásra nevelés

Feladataink

- egészségvédő/egészségmegőrző szokások kialakítása, megőrzése, gyakorlása és
- továbbfejlesztése, különös tekintettel az alábbiak megtanulásában:
  1. fontos tudnivalók a fogakról és a fogak egészségéről,
  2. a fogak gondozása,
  3. az étrend szerepe a fogszuvasodás megelőzésében,
  4. a fogszuvasodás keletkezése, megelőzése,
  5. a fluoridok fontossága,
  6. a rendszeres fogorvosi ellenőrzés jelentősége.
- a helyes napirend kialakítása,
- a környezet állapota és az egészség közötti összefüggés megláttatása,
- az egészségkárosító tényezők ismerete.

Megvalósítási lehetőségek

- a környezetismeret tantárgy megfelelő témakörei
- a magyar nyelv és irodalom során feldolgozott témák, szövegek,
- olvasmányok
- az iskolai élet napi cselekedetei.

A biztonság megőrzése

- a közlekedésbiztonságra nevelés
  - az iskoláskor kezdetétől szoktatjuk a tanulókat a biztonságos közlekedés szabályainak betartására, kulturált közlekedési magatartásra
- veszélyhelyzetek felismerése és elkerülésük módjai

○ az utcán, az iskolában, otthon

- az életkornak megfelelően a veszélyes anyagok megismerése és ezek egészségkárosító hatása
- az ítéloképesség fejlesztése az emberi kapcsolatokban

Megvalósítási lehetőségek

- „Terülj-terülj asztalkám”, „Népek konyhája” egészséges ételek, esztétikus tálalás versenye
- környezetismeret, magyar nyelv és irodalom, rajz tantárgyak
- beszélgetések valódi helyzetekről
- szituációs játékok, dramatizálás
- gyakorlati megvalósítások pl.: tanulmányi séták, színház- és múzeumlátogatás

Egészségnevelési témakörök az osztályfőnöki órákon évfolyamonként

5. évfolyam

Életmódok és az egészség

1. Mi minden értendő az egészség fogalmába? Mi tesz engem egészségessé?
2. Mi is az, az életmód?
3. Mitől egészséges az én életmódom?
4. Életmód és táplálkozás
5. Az életmód és a biztonság megőrzése
6. Az életmód és a veszélyes anyagok
7. Az életmód és a kapcsolatok
8. Az életmód és a növekedés
9. Az életmód és a környezet
10. Hogyan befolyásolhatom az életmódomat? - Életmódjavító szerződés megkötése

6. évfolyam

Korlátok és lehetőségek

1. Amiről én döntök, és amiről nem
2. Légy bátor IGEN- t mondani!
3. Légy bátor NEM- et mondani!
4. Amiről én döntök: mint eszem?
5. Amiről én döntök: mozgás és személyes higiéné
6. Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás
7. Amiről én döntök: veszélyes anyagok II. (előző óra folytatása)
8. Amiről én döntök: környezet
9. Ezek a döntések, de HOGYAN?
10. Mai döntések - holnapi következmények

7. évfolyam

Függetlenségi törekvések és az egészség

1. Változások kora - Hogyan nézek ki?
2. Változások kora - Hogyan érzem magam?
3. Hogyan látom a családomat? Hogyan látnak ők engem?
4. Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?
5. Változások a kapcsolataimban: barátok és ellenségek
6. Változások a kapcsolataimban: barátság vagy szerelem?
7. Kihívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok
8. A veszélyes anyagok és a kapcsolatok
9. Biztonság a változásokban
10. Előrettekintés / visszatekintés

8. évfolyam

Felelősséged a jövőért

1. Környezetünk védelme - az egyéni felelősség kérdései
2. Gondolkozz globálisan - cselekedj lokálisan!
3. Alternatív étrendek
4. Változtassunk! Táplálkozás
5. Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdni!
6. Látsz-e változást életmódodban?
7. Mit változtatnál?
8. Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)?
9. Mit ajánlasz a mai ötödikeseknek?
10. Életed 10 év múlva

Egészségnevelés modul tantárgyakban

6. évfolyam évi 18 óra

8. évfolyam évi 18 óra

6. évfolyam

Egészségtan modul témakörei átfogják az egészség szempontjából leginkább fontos területeit.

- A testi fejlődés állomásai, az életkorral járó biológiai, életmódi, lelki egészséggel
- kapcsolatos tennivalók
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései
- egészséges táplálkozás
- biztonság
- káros szenvedélyek (cigaretta, alkohol, kábítószer fogyasztása) veszélyes
- anyagok
- szexuális fejlődés
- családi élet, kapcsolati hálók fontossága
- önismeret, konfliktus megoldás kérdései
- rendszeres mozgás fontossága

8. évfolyam

A 8. osztályos biológia tantárgy tananyagába illesztve.

Valamennyi szervrendszer tárgyalását egy olyan lecke fejezi be, amely az adott szervek egészségével, annak megőrzésével foglalkoznak. A tantárgy ismerteti a fontosabb betegségeket, veszélyeket, ártalmakat, a hangsúly azonban mindenhol a megelőzésen, az egészséges életmód kialakításán van.

Módszerek

A cél nem csak ismeretek átadása. Szerep- és szituációs játékok során megtanulják a lehetséges veszélyek felismerését a német mondás képességét.

Gyűjtőmunka révén az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek szerzése. Könyv, újság, internet.

Reklámok, plakátok szerepe

Csoportmunka erősítheti az együttműködési képességet.

Az egészségnevelési program a német nyelvi órák keretein belül

Az egészséges életmódra nevelés a német nyelvi órákon is megvalósulhat. A tantárgy sajátosságaiból adódik, hogy az alsó tagozaton korlátozottak a lehetőségeink, mert a tanulók kifejezőkészsége még nem elégséges komolyabb beszélgetéshez.

A felső tagozatosok nyelvtani ismerete és szókincse azonban már lehetővé teszi az egyes témák bővebb ismertetését, a tanulók tudnak kérdezni és válaszolni, véleményüket kifejezni, azt megindokolni, másoknak tanácsokat adni.

- 1) Első évfolyamon játékos alapozás folyik. A gyerekek megtanulják a családtagokat, a testrészeket, az állatokat és az évszakokat.
- 2) Második évfolyamon bővülnek ezek a témák, hozzájuk kapcsolódik a lakás és környezete, az iskola, a családi ünnepek, az időjárás, zöldségek és gyümölcsök, a ruházat és a sport.
- 3) Harmadik évfolyamon az előző évfolyam anyagát egészítjük ki.
- 4) A negyedik évfolyam tovább bővíti az eddig megismert témákat. Tanulnak a gyerekek az otthoni és iskolai környezetről, a családi kapcsolatokról, játékokról, tevékenységekről és sportról, napirendről, ünnepekről és egy család életéről.
- 5) Ötödik évfolyamon már komolyabban lehet beszélgetni a tanulókkal. Szóba kerül a lakberendezés, vásárolni megyünk. Megtanuljuk az ételek és italok nevét, főzünk és meglátogatunk egy vendéglőt. Foglalkozunk az orvosi témával és az egészséges táplálkozással, a testmozgás fontosságával, a betegségek megelőzésével és gyógyításával. Szó esik arról, hogy milyen időben milyen ruhát vegyünk fel, és mit vigyünk egy családi kirándulásra.
- 6) Hatodik évfolyamon megismerkedünk a falusi étellel, összehasonlítjuk a múltat és a jelent. Felsoroljuk a legfontosabb mezőgazdasági munkákat, a régi ételeket és ruhadarabokat. Közelebbi ismeretségbe kerülünk a háziállatokkal, megismerjük tulajdonságaikat, és hogy hogyan gondozzuk őket. Beszélgetünk a helyes tisztálkodásról és a szabadidő hasznos eltöltéséről.
- 7) Hetedik évfolyamon megismerkedünk különböző épületekkel és lakásokkal. Bepillantást nyerhetünk a családok életébe. Foglalkozunk a városi étellel és a közlekedéssel. Szóba kerül, hogyan oldjuk meg iskolai problémáinkat, milyen kapcsolatot alakítsunk ki osztálytársainkkal.
- 8) Nyolcadik évfolyamon különböző találmányokról, ötletekről esik szó. Pl.: Hogyan tegyük kényelmesebbé lakásunkat? Megismerkedünk a német konyhával, a különböző tartományok ételkülönlegességeivel. Fontos témák az erdő és a környezetvédelem. Végül kitöltünk egy tanulásmódszertani tesztet.

A Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola drogstratégiája

Drogstratégiánk az egészségnevelési programunk szerves része, azokat a módszereket, folyamatokat, foglalkozásokat szedi rendszerbe, amelyek eredményeként csökkennek az ártó tényezők, és erősödnek a személyiségfejlesztő hatások.

Erősségünk

- Iskolánk barátságos légköre jó hangulatot teremt.
- Tanáraink nemcsak jól felkészültek, de kiválóan együttműködve, konfliktusokat kulturáltan kezelve, baráti légkörben dolgoznak,
- Tanáraink nemcsak a tananyag átadásában, hanem gyermekeink személyiségfejlesztésében is elkötelezettek.
- Sokoldalú programkínálatunk gyermekeink délutáni időtöltését is segítik.

Gyengeségeink

- Kis létszámú tantestületünkre személyenként túl sok feladat hárul.
- Az iskola épületének hiányosságai. Pl. tornaterem, tanterem hiánya
- Az iskolaudvar szűkös, rendezetlen volta.

Veszélyek

- Budapest közelsége miatt drogterjesztők megjelenése a faluban.
- A tanulásban leszakadó gyerekek peremre kerülése, más területen való sikerek keresése.
- Dohányzó, alkalmanként alkoholt fogyasztó gyerekek veszélyeztetettsége.

Jövőképünk

Gyermekeinket úgy nevelni, hogy a drogcábításoknak ellent tudjanak mondani, hogy értelmes aktivitást igénylő tevékenységekben valósítsák meg önmagukat.

Személyiségjegyeikben segíteni őket, hogy a változásokhoz jól alkalmazkodó, örömeire képes pozitív énképpel rendelkező, kiegyensúlyozott emberekké váljanak.

Programok

A drog prevenciós munka nem korlátozódhat egyetlen tárgyra, vagy programra, a személyiségfejlesztő munka részeként kell a gyerekek életvezetési készségét úgy alakítani, hogy képesek legyenek az elutasításra.

Egész évben zajló folyamatos programok

- Az osztályfőnöki órákon az egészségnevelési témák évfolyamonként 10-10 óra.
- Színes sportprogramjaink.
- Egészségtan tantárgyak hatodik és nyolcadik osztályban.
- Iskolai hagyományőrző programok: András napi bál, Luca napi vásár, Márton napi rendezvény, Farsang, Pütkösdi király választása, Anyák napja.
- Lehetőségek szerint tapasztalt szakemberek meghívása
- Kapcsolatot tartani, összehangolni tevékenységünket a helyi közösségekkel, például a Jövő Jenő Alapítvánnyal

2.15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia-egészségtan és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

- 5-6. évfolyamon testnevelés és osztályfőnöki órákon a védőnő közreműködése mellett
- 7-8. évfolyamon biológiai óra keretében

Pedagógusoknak és a 7-8. évfolyamos diákoknak a helyi Vöröskereszt szervezete gyakorlati oktatást szervez veszélyhelyzetek kezelésére.

Délutáni foglalkozásokon a védőnő bevonásával, irányításával ismerkednek a tanulók az elsősegélynyújtással, melyhez külső segítség is igénybe vehető.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- Ismerjék fel a vészhelyzeteket, problémamegoldás
- Tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- Sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat
- Képességfejlesztés
- A tanulók kapjanak bepillantást a mentőszolgálat felépítésébe és működésébe
- Készség szinten sajátítsák el mikor, és hogyan kell mentőt hívni

2.16. Az iskola környezeti nevelési elvei

Hitvallásunk

Szeretnénk tanulóinkat segíteni olyan magatartás, életforma kialakításában, amely alkalmassá teszi őket, a környezeti válság elmélyülésének megakadályozásában, s elősegíti a természet és társadalom fenntartható fejlődését.

Nevelési céljaink

- Környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása,

- amely tartalmazza környezetkímélő, takarékos magatartást is.
- A természet szeretetére és védelmére, a sokféleség megőrzésére nevelés
- Megalapozni a globális összefüggések megértését.
- Az egészséges életmód, az egészséges környezet iránti igény kialakítása.
- Ösztönözni a gyerekeket, hogy kapcsolódjanak be Pilisborosjenő környezeti értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

E célok eléréséhez szükséges készségek fejlesztése

- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód.
- Problémaérzékenység.
- Együttműködés, tolerancia, segítőkészség.
- Kommunikáció, médiahasználat.
- Konfliktuskezelés és –megoldás.
- Állampolgári részvétel és cselekvés.
- Értékelés és mérlegelés készsége.
- Szintetizálás és analízis, problémamegoldó gondolkodás.
- Kreativitás

Személyi feltételek

A környezeti nevelési tevékenységében, az intézményi dolgozói teljes mértékben kiveszi részt Iskolánk pedagógusai rendelkeznek a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel, módszertani kompetenciákkal.

A technikai dolgozók eddig is lelkiismeretesen segítették eme munkánkat, a papírgyűjtéstől kezdve, környezetünk rendezéséig. Az iskolai hulladékkezelésnél, az esetleges szelektív gyűjtés bevezetésénél munkájukra nagy szükség van.

A diákok feladata, hogy vigyázzanak környezetükre. A tanárokkal együttműködve segítsenek a környezetbarát iskola létrehozásában és megőrzésében.

A szülők és az iskola harmonikus együttműködése teheti sikeressé munkánkat. A környezettudatos magatartást erősíthetik, megmozdulásainkat, programjainkat részvételükkel segíthetik.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó. A fenntartóval való kölcsönös együttműködésre törekszünk. A település környezetvédelmi tevékenységét nevelő munkánkkal igyekszünk segíteni. Tanórákon túli programjaink színvonalas megvalósításához (városismereti nap, kirándulások, táborok, vetélkedők, versenyek, jeles napok programjai, erdei téma napok stb.) a kötelező támogatáson túli finanszírozásra van szükség, erre a mindenkori költségvetés keretein belül van lehetőség.

Alapítvány. A Nebuló Alapítvány eddig is támogatta versenyünket, táborainkat. E segítségre továbbra is számítunk.

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények. Múzeumokkal, nemzeti parkokkal, civil szervezetekkel együttműködve törekszünk színesíteni programjainkat.

Helyzetkép, előzmények

Iskolánkban a környezeti nevelésnek komoly hagyományai vannak, színes, gazdag programok jellemzik munkánkat.

- Városismereti nap
- Föld napi akadályverseny
- Kirándulások, táborok
- Természetbúvár szakkör
- Kaán Károly, Herman Ottó, Rumpld Kft. Környezetvédelmi versenyek

Célunk, hogy e sokrétű tevékenységet összehangoljuk, programjainkat rögzítsük, az elfogadott programokhoz anyagi forrást nyerjünk. Programunkban keressük az új tanulási formák körének bővítését.

Ezt szolgálja a lakóhelyünk természeti és kulturális értékeinek 8 éven keresztül bemutatását célzó új programunk.

A környezeti nevelés színterei

Környezeti nevelés tantárgyi keretek között

A tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, a természethez fűződő viszony kialakítására.

Környezeti nevelés a tanórákon az alsó tagozatban

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét a tantárgyak ismereteibe beleépítve.

Az első és második osztályban inkább érzelmi beállítódás alakítása, környezetbarát szokások formálása a cél.

Ügyelünk arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül, minden órába beleszöjünk a környezetnevelési témákat.

A környezetismeret tantárgyban tervszerűen a helyi tantervnek megfelelően a helyes ismeretek, attitűd fejlesztése.

A magyar nyelv és irodalom, a rajz vizuális kultúra tantárgyak segíthetik az a természethez való érzelmi kötődést, a természet sokszínűségének ábrázolását megfigyelését.

Saját élmények megfogalmazása ábrázolása, cselekedeteink értékelése, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása mind lehetőséget nyújt a környezeti nevelésre.

Környezeti nevelés a tanórákon a felső tagozatban

A környezeti nevelés alapjait a természettudományi tantárgyak a biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika adja. E tantárgyak során szerzik meg a tanulók a természetre vonatkozó ismeretek, szefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Mindez nemcsak tananyag, hanem a szemlélet-formálás eszköze is.

A társadalomtudományi tantárgyak feladata, hogy útmutatást adjon a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. Segítséget adjon a rendelkezésre álló gazdaság és jogi eszközök megismeréséhez.

Az anyanyelv és idegen nyelvek oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például; újságcikkek elemzése, fordítása, amelyek környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozik. Szituációs játékok színesíthetik a témafeldolgozást.

A művészeti tárgyak alkalmasak a téma érzelmi megközelítésére, a természet és ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására.

E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet természeti és kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények kialakításával teheti a legtöbbet.

Környezeti nevelés a tanórákon kívül

Projekt napjaink

Ismeretszerző kirándulások

Programunk megvalósításának egyik leghatékonyabb módszere. A helyszínen való megismerés, az értékek befogadása, cselekvő, felfedező tevékenység, önkiszolgálás, csoportos tevékenységek, együttesen megélt élmények, mind jelentős személyiség és közösség fejlesztő hatásúak.

A kirándulások időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk. Megszervezéséért az osztályfőnök felelős. A kirándulás költségeit a tanulók fedezik, melyet az osztályfőnök a szülőkkel előzetesen megbeszél.

Felelős: Osztályfőnökök, osztálytanítók.

Időpont: Éves program szerint.

Erdei nap

Ez az új programunk szeretné jobban kihasználni, hogy falunk csodálatos természeti környezetben egy nemzeti park tövében fekszik. A program során feltérképezzük településünk építészeti kulturális értékeit is.

Évente egy alkalommal minden évfolyam elvégzi az előre kidolgozott, életkorának megfelelő feladatokat. Így a terepen ismerhetik meg a legjellemzőbb életközösségeket, növényeket, állatokat, a környező hegyeket,

völgyeket, megfigyeléseket, méréseket, kísérleteket végezhetnek. Ezeket a munkákat előre kidolgozott feladatlapon rögzítik.

A program részletes kidolgozását az alsós és felsős munkaközösség végzi.

A mérésekhez megfigyelésekhez mérőeszközök, térképek, határozó könyvek szükségesek. A program részletes kidolgozása után mutatkozó eszköz igények anyagi forrását meg kell teremteni.

Felelős: Szervezések, egyeztetések összehangolását a szaktanár végzi az alsós és felsős munkaközösséggel.

Városismereti nap

Minden év őszen kerül sorra ez a Budapest természeti, történelmi, művészeti értékeinek a megismerését szolgáló program. Évfolyamonként meghatározott helyre látogatnak el a tanulók.

A felső tagozatosoknak konkrét feladatok, szempontok alapján kell a megadott helyszíneket megismerniük. Ehhez feladatlapon kapnak. A nap eseményeinek, tapasztalatainak a közös magbeszélésére az osztályfőnöki órák adnak keretet.

A programot kidolgozza a felsős és alsós munkaközösség.

Útiköltségeket, belépőket a tanulók fizetik, ha a szülői munkaközösség is beleegyezik.

Felelős: minden osztályfőnök, osztálytanító.

Természetbúvár diákkör

A természetbúvár szakkörhöz csatlakoznak azok a felsős tanulók, akik a természeti tájak és értékek iránt elmélyültebben érdeklődnek. A szakköri foglalkozások során megismerkedhetnek az életközösségek jellemzőivel, fajismeretüket bővíthetik, megismerkedhetnek hazánk nemzeti parkjaival. Kirándulások alkalmával tanulmányozzák településünk természeti környezetét. A gyerekek rendszeresen részt vesznek természetismereti, környezetvédelmi versenyeken, ahol számtalan dobogós helyet szereztek.

Ezek a versenyek: Kaán Károly Országos Természetismereti Verseny

Herman Ottó Országos Természetismereti Verseny

Hulladékgyűjtési akciók

Régi hagyomány iskolánkban, hogy évente kétszer papírgyűjtési versenyt hirdetünk. Ez évi 20 tonna papír begyűjtését jelenti. A nevelési feladat a környezettudatos vásárlási szokások kialakítása, a hulladék mennyiségének csökkentése. Iskolánk 2008 óta gyűjti szelektíven a hulladékot. Iskolánkban elemgyűjtő láda is található.

Föld Napja akadályverseny

Iskolánk legnagyobb szabású környezetvédelmi megmozdulása. Valamennyi diákunk részt vesz ezen a programon. A gyerekeknek vegyes életkorú csapatokat kell szervezni, a nagyobbak feladata a kisebbek segítése, a csapat összetartása. Ez komoly toleranciát, együttműködési készséget igényel. A verseny előtt kutató, kézműves vagy gyűjtőmunkát igénylő feladatot kapnak a csapatok. Az akadályverseny helyszínei a közeli erdők, völgyek. Az állomásokon a különböző tantárgyak környezetvédelmi vonatkozásai kerülnek elő, változatos formában. Minden korosztály kap feladatot, s a pontszámok összeadódnak. A versenyhez tartozik ügyességi próba, virágültetés, vagy tereprendezés.

2.17. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés célja

- a kitűzött célok, feladatok teljesítésére való ösztönzés,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- a teljesítményszint és a tudásszint jelzése.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Magatartás

- A magatartás értékelése fejezze ki a diákoknak az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóságát, önfegyelmét, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyát az iskolai életben, különböző tevékenységekben való részvételét, problémamegoldó képességét.
- A magatartás minősítése lehet rossz, változó, jó, példás.

Példás, ha a tanuló

- a házirendet betartja,

- kötelesség-, tiszteletudó, társainak jó példát mutat szavaival és tetteivel,
- fegyelmezett,
- tevékenyen részt vesz az iskolai diákéletben,
- közösségi munkájával, kezdeményezésével kitűnik.

Jó, ha a tanuló

- a házirendet igyekszik megtartani,
- kötelesség-, tiszteletudó, társainak jó példát mutat szavaival és tetteivel,
- fegyelmezett,
- a közösség által rábízott feladatokat elvégzi, de nem öntevékeny.

Változó, ha a tanuló

- időnként megszegi a házirendet,
- udvariatlan, beszéde trágár,
- igazulatlanul hiányzik,
- közösségi munkája rendszertelen,
- vállalt kötelezettségének csak figyelmeztetés hatására tesz eleget,
- fegyelmeztelen, de hibáit felismeri, s törekszik azok kijavítására.

Rossz, ha a tanuló

- a házirendben foglaltakat tudatosan és / vagy többszörösen megszegi,
- nevelőivel, az iskola dolgozóival szemben szemtelenül viselkedik,
- társaival szemben durva, goromba, rossz példát mutat, zavarja társait a tanulásban,
- rendszeresen igazolatlanul hiányzik,
- szándékosan árt a közösségnek, vagy egyes tanulóinak.

Szorgalom

- A szorgalom értékelése fejezze ki az életkor, az egyéni képességek és körülmények figyelembevételével a diák tanuláshoz való viszonyát, igényességét és rendszerességét a tanulmányi munkában
- A szorgalom minősítése lehet hanyag, változó, jó, példás

Példás, ha a tanuló

- erejéhez, képességeihez, adottságaihoz képest jól felkészül a tanítási órákra,
- feladatainak teljesítésére,
- a tanítási órákon tevékenyen részt vesz,
- kötelességtudata fejlett, feladatait önállóan teljesíti, öntevékeny,
- írásbeli munkája rendes, tiszta,
- készségesen segít társainak,
- a tananyagot túl is bővíti ismereteit,
- felszerelése nem hiányzik,
- tanulmányi versenyeken is részt vesz.

Jó, ha a tanuló

- adottságaihoz, képességeihez mértén felkészül a tanítási órákra,
- a tanítási órákon érdeklődő,
- írásbeli munkája tiszta, rendes,
- felszerelése nem hiányzik,
- tanulmányi eredményeit nem rontja,
- bővíti ismereteit.

Változó, ha a tanuló

- iskolai s az iskolához kötődő munkája iránt csak időnként tanúsít érdeklődést,
- kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti,
- munkája pontatlan, rendetlen, órákon figyelmetlen,
- többször nem készíti el a házi feladatot,
- önálló ismeretszerzésre nem törekszik,
- tanulmányi eredményében visszaesés tapasztalható.

Hanyag, ha a tanuló

- nem tartja fontosnak a tanulást,
- képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- kötelességét elmulasztja, munkája rendszertelen, megbízhatatlan,
- társainak a segítségét visszautasítja.

A magatartás és szorgalom minősítésének gyakorisága

- havonta az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok, a napközis vagy tanulószobás nevelő, a diák és az osztályközösség véleménye alapján,
- félévkor az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok (az osztályozó értekezleten résztvevők), a havi értékelések alapján,
- év végén a bizonyítványba, az osztálynaplóba, az anyakönyvbe bejegyezve az osztályfőnök, a szaktanárok (osztályozó értekezleten résztvevők), a havi és a félévi értékelés alapján.
- Alkalmanként, a kiemelkedően pozitív, vagy a kirívó, házirendet sértő viselkedés esetén az SZMSZ-ben szabályozott írásbeli fokozatokkal, az ellenőrzőbe és a naplóba.

2.18. Az alapfokú művészeti iskola helyi tanterve

Ellenőrzés, értékelés

A tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet szabályozás elvét érvényesítjük.

A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) naprakész a főtárgytanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának a mértékéről.

A különböző tanszakok közötti ellenőrzési és értékelési rendszer egységesítését hivatott biztosítani a bemutató növendékhangversenyek sorozata.

Szolfézsórákon szorgalmazzuk az írásbeli és a szóbeli számonkérés egyensúlyát.

Az értékelés rendszere:

Az előképző osztályban szöveges, egyénre szabott, az alapfok első osztálytól osztályzatokkal, érdemjegyekkel történik az értékelés, kivéve a kamarazene, zenekar és a kórus tantárgyakat. Ezek esetében az év végi értékelés: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt és nem felelt meg.

Az értékelés célja:

- Visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- A tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- A teljesítmény alapján korrekció kijelölése,
- A tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Helye a tanítás folyamatában:

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- Egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után (célszerű hangversenyen történő szerepléssel),
- Féléves, éves anyag összegzése (félévi meghallgatás, év végi elméleti és hangszeres beszámoló).

Súlypontok:

- A továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása.
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.
- A továbbhaladás feltételeként az előírt minimum ellenőrzése.

Tanulóink munkáinak értékelése:

5 jeles:

Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 jó:

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró

bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 közepes:

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 elégséges:

Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd és folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1 elégtelen:

Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Magasabb évfolyamba lépés feltétele:

- Az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása. Első osztálytól legalább elégséges érdemjegy kell a továbbhaladáshoz. 1 elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javítóvizsgát tehet 2 elégtelen esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javítóvizsga lehetőségére.
- Az igazgató engedélyével a zeneiskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.
- Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek, **(huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel)** az igazgató engedélyével osztályát folytathatja.

A tanuló szorgalmának értékelése

SZORGALOM	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, Odaadó, igényes a tudás megszerzésére	Figyelmes, Törekvő	Ingadozó	Hanyag, lassító
2. Munkavégzése	Kitartó, pontos, Megbízható, lankadatlan	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	Kifogástalan, precíz	Megfelelő, néha ösztökélni kell	Felkészültsége gyakran felületes	Felkészültsége állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli inform. felhasználása	Rendszeres, érdeklődő	Előfordul, hogy ösztökélésre dolgozik	Ritkán	Egyáltalán nem

A tankönykválasztás elvei iskolánkban

A felhasználható irodalmat évfolyamokra lebontva megadja „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” minden szakon.

Szakmai szempontjaink a tankönyv-választáshoz:

- Alkalmas legyen a több éves válogatásra,
- Megfeleljen a tanuló szakmai fejlettségének,

- A felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése,
- Elfogadható minőség mellett, mérsékelt ár.

Az egyes tanszakok főbb jellemzői és feladatai:

Hegedű tanszak

A minőségi munka mellett feltétlenül a tanulólétszám növelését kell fejleszteni, valamint a kamaramuzsikálást, az előadási darabok és a repertoárok folyamatos frissítését.

Fontos feladat a szakmai továbbképzések rendszeressége és biztosítása, a hangszerpark gondos kezelése, folyamatos karbantartása.

Gordonka tanszak

Fő feladat a tanuló létszám folyamatos pótlása, a kamaramuzsikálás és a cselló együtteses munka erősítése, a középiskolai korosztály minél nagyobb létszámban való megtartása, a hangszerpark fokozatos karbantartása, fejlesztése.

A versenyeken szép eredményekkel vettek részt.

Zongora tanszak

Továbbra is iskolánk egyik legnépesebb tanszaka. A szaktanárok örömmel vállalják a "B" tagozatos növendékek zenei pályára való készítését.

A szaktanároknak oda kell figyelni arra az új jelenségre, hogy egyre több növendékünk vásárolja meg az elektromos, digitális hangszereket. A legújabb, súlyozott billentésű elektromos hangszerek szinte majdnem minden igényt ki tudnak elégíteni, tehát lépést kell tartani ezzel a ténnyel is. Nem véletlen, hogy a szintetizátor tantervi program is megjelent. A hangszer népszerűségét az is fokozza, hogy lényegesen kedvezőbb áron lehet hozzájutni. A más szakokon végzett és zenei pályára készülő növendékek igen magas szintű zongoratudással kerülnek a szakközépiskolákba. Ez is a szaktanárok jó munkáját dicséri.

Fafúvós tanszak

A fuvola szakon meglévő aktív kamaramuzsikálás, valamint a fuvolaegyüttes jó színvonalon való működtetése szép színfoltja a község rendezvényein és ünnepein, valamint a külföldi kapcsolatok ápolását illetően. Létrehozandó egy klarinétegyüttes.

A fuvolaegyüttes, a klarinétegyüttes és a fafúvós kamarazene fejlesztése további kiemelt támogatást igényel és érdemel.

Rézfúvóstanszak

Aktív résztvevői lehetnek a városban lezajló társadalmi és egyéb ünnepeknek. Szükséges volna foglalkozni a rézfúvós együttes fejlesztésével, létszámának növelésével.

A meglévő szakmai igényességet tovább kell folytatni és esetleg a magas rézfúvó szakokat tovább bővíteni.

Ütő tanszak

Fontos a növendékek minél gyakoribb szerepeltetése, mert ez a tanszak egy új színfoltja lehet (a hangszerek adta lehetőségekből adódóan is) a községi ünnepeknek és egyéb rendezvényeknek.

Gitár tanszak

A hangszer alkalmas az önálló megszólaláson kívül más hangszerek kíséretére, kamarazene csoportokban való részvételre. Nagy rá a társadalmi igény.

Kamarazene tanszak

Akkor lehet előbbre lépni a jelenlegi állapotnál, ha több középiskolai korosztályú tanulót tudnánk megtartani. Az új tanterv biztosítja az önálló kamarazene, főtanszak tanulását.

Szolfézs tanszak

A zenélés-zeneoktatás, - mint minden -, az írásbeliségen, írni-olvasni tudáson alapul. Ezt a mi szakmánkban úgy nevezik: szolfézs. Minden zeneiskola növendékmegtartó ereje azon alapszik, hogy "zenéül" írni-olvasni tudó emberföket nevel-e ki. Nem várható el hangszeres játék olyan gyerektől, akit nem sikerült megtanítani a zene nyelvére. Az ilyen növendék holmi kínai ábécé-nek érzékeli az ötvonal-rendszert és így a kezdet kezdetén nincs **kulcsa** a muzsikához. Ma egy átlag gyerek (ha van ilyen) és szülei úgy gondol a szolfézsra, mint egy nem is túl szükséges rosszra, melyből rossz érdemjegyeken és gyakori kudarcélményeken kívül semmit nem profitál.

A pilisborosjenői iskola a szolfézszt, mint az egész zenetanítás alapját, országosan egyedülálló módon végre

azzá teszi ami: a zene elméletévé amely nélkül gyakorlat, azaz hangszeres játék sincs. A hangsúly a játék szón van. Így egyrészt létrejöhetne az az ideális állapot, hogy a gyerekek úgy kerülhetnek a hangszeres tanárokhoz, hogy a közös nyelv - zenei írás-olvasás - már egy minimális szinten a sajátjuk, másrészt végre ki szeretnék használni ennek a generációnak a számítástechnika és elektronika iránti fogékonyságát.

Az intézmény együttesei

Fuvola-együttes:

A fuvola tanszak variábilis együttműködési feltételeit és ezeknek a falu kulturális életébe való integrálását oldja meg.

Gitár-együttes:

Vezetőjük jó szakmai igénnyel és hozzáértéssel gondoskodik az együttes igen speciális repertoárjának kialakulásáról. Az együttes kiemelt támogatást igényel.

Ütő-együttes:

Új színpontjai a község zenei életének, de aktívan részt fognak venni a megyei és országos rendezvényeken, fesztiválokon is.

Fúvós-együttes:

Az iskolai-, faluközösségi élet, nemzeti- és iskolai ünnepek rendszeres, aktív résztvevője a fúvós együttes.

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtantárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtantárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtantárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtantárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

Írásbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat):-zenetörténet – zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy „A” tagozat: a tanult hangszer

A vizsgák ideje

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A művészeti alap- és záróvizsga értékelési szempontjai

Fa- és rézfúvós tanszakok

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Ütő tanszak

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszerkombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Billentyűs tanszak

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Vonós tanszakok

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,

- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Akkordikus tanszak

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Szolfézs írásbeli értékelésének szempontjai

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom; a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya; a felhasznált irodalom színvonala, mennyisége; eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya; felépítés, fogalmazás, helyesírás;
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottaírási készség, külalak.

Szolfézs szóbeli vizsga értékelésének szempontjai

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete);
- zenetörténeti tájékozottság;
- stílusismeret;
- formai ismeretek;
- népzenei ismeretek (népdalelemzés);
- intonáció;
- lapról olvasási készség;
- tájékozódás a zenei műfajok között.

Kamarazene

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- technikai felkészültség,

- állóképesség.
- hangképzés,
- intonáció,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- speciális technikai elemek alkalmazása
- árnyalt dinamikák alkalmazása,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- előadásmód,
- alkalmazkodóképesség,
- szép, érthető szövegmondás (vokális kamarazene)

Zeneelmélet

- Általános zeneelméleti ismeretek alkalmazása (felhangok, hangközök, akkordok, a négyszólamúság szabályai)

Zenetörténeti tájékozottság, stílusismeret.

A tanult formai ismeretek alkalmazása.

Zeneismeret

Az írásbeli vizsga értékelése

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- *tájékozódás a zenei műfajok között.*

Zenetörténet

Az írásbeli vizsga értékelése

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,

– tájékozódás a zenei műfajok között.

ÓRATERV

Tanszakok és tantárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, harsona–tenorkürt–baritonkürt

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, gordonka

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Hangszeres tanszakok – egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 *évfolyam*: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, harsona–tenorkürt–baritonkürt, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

A tanzak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanzakok: (minimum)

Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tanzakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) tanzakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, harsona–tenorkürt–baritonkürt, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3–4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs, zene-történet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zene-történet–zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zene-történet–zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1–2)	(1–2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(2–4)	(2–4)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

A első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A zenetörténet–zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+ 4 évfolyam (előképző 1–2) + alapfok 1–4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció (zongorakiséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1.–2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve zongora, gitár tantárgyak)

„B” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve zongora, gitár tantárgyak)

2.19. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;

- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/ fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

2.20. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Egészség és munkavédelmi eszközök		
Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Hiány
mentőláda	2	0
tűzoltókészülék	7	0
Helyiségek		
tanterem	10	0
szaktanterem	3	-
sportudvar	1	-
Igazgatói iroda	1	-
Zenei tagozatvezetői iroda	1	-
Nevelőtestületi szoba	1	-
Zenei nevelőtestületi szoba	1	-
Gazdasági iroda	1	-

könyvtárszoba	1	-
Kiszolgáló helyiségek		
sportszertár	0	1
aula	1	-
ebédlő	1	-
Melegítő konyha	1	-
Tálaló - mosogató	1	-
öltöző	1	-
Hideg – melegvizes zuhanyzó	1	-
Személyzeti wc	5	-
Tanulói wc	4	-
Melléktároló	1	-
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyak		
I. Tanterem		
Tanulói asztal	105	
Tanulói szék	210	Pótlások szükségesek
Nevelői asztal	31	
Nevelői szék	33	
Eszköztároló szekrény (zárt, nyitott)	36	Sok a régi bútorzat
tábla	14	Több szorul felújításra
Ruhafogas	5 osztálynyi	
Beépített öltözőszekrény	4 osztálynyi	
Testneveléshez fogas	6	-
Szeméttároló	3	-
Szelektív szeméttároló	6	
sötétítőfüggöny	70	-
II/1. számítástechnikai terem		
Műanyag tábla	1	-
számítógépasztal	12	-
Számítógépek és tartozékai	13	
program	3	
projektor	1	
II/2. Természettudományi szaktanterem		
Vegyszerálló mosogató	1	
poroltó	1	
Elszívó berendezés	1	
Eszköz és vegszerszekerény	1	
II/3. Művészeti nevelés szaktanterem		
vízcsap	2	
Tároló polcok	1	

Sportudvar		
Szabadtéri labdajátékok pályája	1	Felújításra szorul
Ugrógödör	0	1
Igazgatói iroda		
Íróasztal, szék	1	
tárgyalóasztal	1	
szék	4	
iratszekrény	3	
telefon	1	
Számítógép, monitor	1	
Nevelőtestületi szoba		
Fiókos asztal	12	
szék	18	
Napló és folyóírártartó	1	
könyvszekrény	2	
Ruhásszekrény vagy fogasok	2	
mosdókagyló	0	1
tükör	1	
számítógép	2	
nyomtató	0	1
Könyvtár		
Tanulói asztal	5	
Tanulói szék	12	
Könyvtárosi asztal, szék	1	
Szekrény (tároló)	3	
Tárolók, polcok, szabadpolcok	4	
Számítógép	1	
Videó (lejátszó, felvevő) Tv-vel	1	
Cd vagy lemezjátszó	0	1
Nevelőmunkát segítő eszközök		
	Az iskola minden év decemberében letárt készíti a tanulást segítő eszközök jegyzékéről, ezen jelzi az újonnan beszerzett, és selejtezett taneszközöket.	Általában fejlesztésre szorul

Egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök	hiányos	
Cd vagy lemezzátszó	6	Cserék szükségesek
Videó (lejátszó) Tv-vel	2	Nagy méretű monitor szükséges

3. Záró gondolatok

Ezen Pedagógiai Programot a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete 2015. január 4-én elfogadta, és az intézmény vezetője jóváhagyta.

A Pedagógiai Program nyilvánossága: 1 hitelesített példányt az iskola igazgatói irodájában kell elhelyezni. A Pedagógiai Program az életbelépés időpontjában felkerül az iskola honlapjára is: www.iskola.pilisborosjeno.hu

A módosított Pedagógiai Program 2015. február 1-jétől lép életbe, az iskola korábbi Programja érvényét veszti.

Pilisborosjenő, 2015. január 5.

Dienes Dóra
igazgató